

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.

Volja za vse leto \$8.00
Za pol leta 3.00
Za New York celo leto 6.00
Za inozemstvo celo leto 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 138. — ŠTEV. 138.

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 12, 1920. — SOBOTA, 12. JUNIJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

GIOLITTI SE BO NAJBREŽ VRNIL

BLIŽNJA BODOČNOST ITALIJE JE VSE PREJ KOT USTALJE-
NA. — PRIZADETA JE TUDI ZUNANJA POLITIKA. — "DIK-
TATOR" BO NAJBREŽ ZAHTEVAL IZVRŠITEV LONDONSKE
POGODBE. — JAVNI PROTEST.

Rim, Italija, 11. junija. — Javno je, da je končni polom Nitti-
jevega režima obnovil politično krizo v Italiji, v še ostrejši obliki.
kajti splošno se domneva, da se bo vrnil Giolitti, katerega so ime-
novali diktatorja v časih predno je stopila Italija v vojno.

Bliznja bodočnost dežele je vsled tega vse preje kot jasna. To
se ne tiče le italijanske domače politike, temveč tudi zunanje poli-
tike.

Bili so številni razmisleki, ki so dovedli tretje ministrstvo Nitti-
ja do tega, da je prišlo v parlament z enostavno izjavo, da je odsto-
pilo in da je resignacija dejansko in izvršeno dejstvo. Tretje mini-
strstvo Nitti-ja je bilo sestavljeno na ta način, da se je žrtvovalo
najboljše elemente drugega v prilog novinec, ki niso imeli potreb-
nega ugleda, avtoritete ali izkušenosti.

Nato so sledili hitro drug za drugim tragični dogodki na ce-
stah Rim, sumarične aretacije Dalmatincev, starih in mladih, v
temni noči in prišel je tudi izgovor o dalmatinski zaroti, ki naj bi
upravičil to postopanje. Javno mnenje je bilo ogorčeno in sovražno
časopisje je posvajalo svoje napore, da dovede do padca kabineta.
Orlando je resigniral kot predsednik poslanske zbornice in omahu-
joči elementi v vseh strankah so prešli na stran opozicije.

Celo v tem stadiju bi Nitti mogoče lahko rešil položaj, a izgu-
bil je zadnjo svojo priliko, ko je izdal kompliciran ter neuporaben
dekret, s katerim se je zvišalo cene kruha. Ta korak je vzbudil ve-
liko ogorčenje v parlamentarnih krogih, kajti Nitti je izreco ob-
ljubil, da ne bo izdal ukrepov v tem oziru, ne da bi se preje obr-
nil na parlament.

Videti je bilo vnaprej, da bo dekret glede cen kruha, razven-
tega da bo vzbudil ogorčenje v industrijskih krogih, nudil temelj
za nadaljnje zahteve glede zvišanja plač. Ljudsko ogorčenje se je ta-
koj obrnilo proti Nitti-ju in v velikih središčih kot v Rimu in Mila-
nu, je prišlo do velikih izredov.

Nitti je spoznal svojo napako na predvečer zopetnega sestanka
parlamenta in skušal je potolažiti javno ogorčenje s tem, da je pre-
govoril kralja, ki je prekladal dekret glede zvišanja cen kruha, a
bilo je že prepozno.

Socijalisti so kot en mož sklenili preprečiti vladno pojasnilo v
poslanski zbornici in temu vzgledu so sledili tudi liberalci, demo-
krati in končno radikali, vsled česar ni ostalo vladi nič drugega
kot razcepljena ljudska stranka. Nitti je spoznal, da je boljše resi-
gnirati takoj kot pa izpotaviti se še večjemu ponižanju kot glasova-
nju glede zaupnice.

Razentega pa je več kot 80 senatorjev podpisalo javni protest
proti metodam Nitti-jevega režima in spravili so v tek tudi mogočni
stroj laških prostozidarskih organizacij v namenu, da uničijo mini-
strstvo.

Vse to je bila posledica takozvane Nitti-jeve zveze s pristaši
Vatikana.

Ko je vsled tega Nitti objavil svojo resignacijo v poslanski zbor-
nici, so sprejeli vsi nezvoči to resignacijo z velikanskim odobravan-
jem in z vseh strani je bilo čuti zaničljive pripombe.

Kot poročila Giornale d'Italia sta tako Orlando kot Tittoni pri-
poročila kralju naj poveri Giolittiju sestavo novega ministrstva.

Giolitti je rekel svojim prijateljem, da bo v takem slučaju se-
stavil novo koncentracijsko ministrstvo, iz katerega bodo skrbno
izločeni vsi elementi, ki se zavzemajo za vojno.

Pravijo nadalje, da bo zahteval natančno izvršenje Londonske
pogodbe kot edine rešitve jadranskega vprašanja.

Rim, Italija, 11. junija. — Kralj se je večerjaval s celim polo-
žajem ter pozval v svojo palačo prejšnjega ministra za zunanje za-
dave, Tittonija in sedanjega predsednika senata ter nadalje tudi
Orlanda, ki je resigniral kot predsednik poslanske zbornice ter raz-
pravljal z obema glede kabinetske krize. Pozneje je sprejel tudi Gio-
littija, Lozattija in Salandra ter končno tudi prejšnjega finančne-
ga ministra Neda in gospoda Rossija, podpredsednika poslanske
zbornice.

Listi pravijo v splošnem, da bo mož, ki bo končno sledil Nitti-
ju, brezdvomno nekdanji ministrski predsednik Giolitti.

ZASLUŽENA KAZEN.

GENERALNI ŠTRAJK V NEM- ŠKEM DELU ČESKE.

Charleston, W. Va., 10. junija. —
Zvezno sodišče je danes prisodilo Dunaj, Avstrija, 9. junija. —
Sehon-Stevenson družbi \$35,000 iz Prage poročajo, da se general-
kazni zaradi profitorstva. Družba ni štrajk v nemškem delu Česke
je namreč prodajala sladkor vi- vedno bolj širi. Dosedaj je za-
soko nad določeno ceno. Sodnik štrajkalo že 70,000 delavcev. Pra-
je izjavil, da je to največja ka-ška vlada bo najbrže ugodila nji-
zen, ki jo določa Leverjeva po-lovim zahtevam ter jim zvišala
stava.

PREMEMBA V PLOVBI

Cosulich parobrodna družba nam je naznanila, da se je moral
odhod parnikov "President Wilson", ki je bil določen, da odpluje
8. julija in "Belvedere", ki bi bil imel odpluti 15. julija, iz tehničnih
vzrokov preložiti.

"Belvedere" odpluje 13. julija.

"President Wilson" 27. julija.

Potniki, ki so se nam prijavili za ta dva parnika, naj to vpo-
števa in se po tem ravna.

Ker se odhod parnikov na tej progi vedno prelaga in zaradi
tega ne moremo našim potnikom nikdar natančno povedati kdaj bo-
do odpotovali, zato svetujemo, da se poslužijo parnikov francoske,
holandske ali American proge; zlasti pa še oni potniki, ki želijo v
kratkem odpotovati.

Potovanje preko Francije je sedaj zelo olajšano, kajti vsak dan
redno vozijo potniški vlaki iz Havre naravnost v Švico ter je tudi
za varnost prtljage kar najboljše preskrbljeno.

Frank Sakser.

SKRVNOSTNI HOUSE JE ODŠEL ZOPET V EVROPO

Polkovnik House je zopet odšel v
Evropo, vendar pa je zaenkrat ne-
mogoče izvedeti zakaj.

Med drugimi odličnimi oseba-
mi, ki so se odpotovali s parni-
kom "Lapland" v Evropo, se na-
haja tudi polkovnik Edward M.
House, eden izmed tistih prija-
teljev predsednika Wilsona, o ka-
terem se je domnevalo, da bo igral
važno vlogo na narodni konven-
ciji demokratične stranke. Noben
onih, ki so pričakovali, da bo ta
skrvnostni državnik zastopal na
narodni konvenciji demokratične
stranke, ni vedel za njegov na-
men, da v kratkem odpotuje v
Evropo.

Nemogoče je bilo izvedeti, če
se nahaja na kaki tajni diploma-
tici misliji za predsednika, a dej-
stvo, da se predsednik in polkov-
nik House nista sestala izza časa,
ko se je vrnil House kot zelo bo-
lan človek iz Evrope, govori za to,
da ne gre v Evropo v kaki o-
ficielni lastnosti.

Nadaljni potnik na krovu te-
ladje je Nathan Strauss, znani bo-
gati Žid, ki gre s svojo ženo v Pa-
lestino. Filantrop je izdal dosti
denarja za izboljšanje razmer v
prvotni domovini Židov ter hoče
sedaj videti na lastne oči, kako
se je denar uporabil.

Nadaljna dva potnika sta Dou-
glas in Mrs. Fairbanks, prejšnja
Mary Pickford, koje ljubki obra-
ček je znan vsakemu človeku, ki
je šel kdaj v kako kino-gledišče.
V Združene države se namerava-
ta vrniti približno v šestih tednih.
Tudi dva odlična jurista sta se
ukrcala na to ladjo, namreč sod-
nik najvišjega sodišča Brandeis
in sodnik okrajnega zveznega so-
dišča Julian Mack, katerega
spremlja njegova žena. Sodnik
Brandeis se tudi nahaja na poti
v Palestino, ker se zelo zanima za
razmere med Židi, ki so se priče-
li seliti v to deželo.

ZAPLENJENA MUNICIJA ZA

Prerau, Moravsko, 8. junija. —
Tukajšnji železniški delavci so
zuplenili 36 vozovnic, katero
je poslala Italija Poljakom. Po-
kljatev ni bila označena kot mu-
nicija pač pa kot drugo blago.

POLET KROG EVROPE.

Pariz, Francija, 11. junija. —
Poročnik Henri Roget je sklenil
poletiti krog cele Evrope. Večraj
je dospel iz Pariza v Varsovo. Od-
tam se bo podal v Bukarešt, Cari-
grad, Atene, Rim in nazaj v Pa-
riz.

DENARNE POŠILJATVE V INTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila
popolnoma zanesljivo in sedanjim
razmeram primerno tudi hitro po-
celi Jutri, na Gorškem in tudi na
Notranjskem, po ozemlju, ki je za-
sedeno po italijanski armadi.
Jamštvo ali garancije nam
vzame pošiljatelj, toda za kako mo-
goče samodej v izplačilu ne more-
mo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir		\$ 3.80
100 lir		\$ 7.00
300 lir		\$ 21.00
500 lir		\$ 33.00
1000 lir		\$ 66.00

Označene cene so veljavne do
dne, ko se nadomestijo z drugimi;
z drugimi besedami označene ce-
ne so podvržene izpremembi brez
nadaljnega naznanila.

Denar nam je poslati najbolj-
še po Domestic Postal Money Or-
der, ali pa po New York Bank
Draft.

Tvrdba Frank Sakser
82 Cortlandt St. New York.

REPUBLICAN. PROGRAM TER PROHIBICIJA

V republikanskem programu, kot
je bil objavljen, ni nobene dolo-
be, tikajoče se prohibicije.

Chicago, Ill., 11. junija. —
Planka republikanskega progra-
ma, koje namen je bil pečati se s
prohibicijo, se je izgubila v boju
za program in to je dalo povod
za vnemirjenje tako v suhaških
kot mokrih krogih.

Program ne govori niti na enem
mestu o prohibiciji, pač pa se za-
vzema za nepristransko izvedenje
vseh postav, ki so uveljavljene v
deželi.

(To pomenja, da nimajo repu-
blikanski matadorji dosti pogu-
ma, da bi se odkrito izjavili za
prohibicijo, kajti na ta način bi
lahko izgubili dosti glasov.)

Velika konfuzija, ki je vladala
za časa sestave programa, je ba-
je kriva dejstva, da je bila plan-
ka glede prohibicije izpuščena iz
republikanskega programa.

Prohibicijski voditelji so izja-
vili, da sicer niso v polni meri
upoštevali njih zahteve glede pro-
hibicijske klavzule, da pa so kljub
temu zadovoljni, ker ne vsebuje
program ničesar, kar bi zražalo
simpatije za stvar mokačev.

Prvotno je bila predložena v
odobrenje dotičnega komiteja
planka, ki je izjavljala:

— Z ozirom na prodajo in izde-
lovanje upijančljivih pijač se bo
republikanska seranka zavzemala
nasilno izvedenje ustave Združe-
nih držav kot bo razsodilo naj-
višje sodišče.

Ta plank pa je izostala, kajti
delegati pri dotičnem komiteju
so dobili "mrzle noge".

JOHNSON PRAVI, DA JE ZMAGAL

Kandidat iz Californije je ponosen
na to, da je premagal sile, ki so
se združile proti njemu.

Chicago, Ill., 11. junija. — Se-
nator Johnson je po sprejemu
platforme, ki vsebuje tudi tako-
zvani kompromis glede Lige na-
rodov, izjavil, naslednje:

— Porazil sem sile, glede kate-
rih sem ponosen, da mi nasprotu-
jejo z ozirom na Ligo narodov
ter si pridobil pravico do nomi-
nacije pred narodom te dežele.

— Ko sem prišel semkaj, sem
prišel, da se borim za princip in
boj je bil zmagoslaven.

— V tem mestu se govori ne-
prestano o tem, da ne bom nomi-
niran. Sile, ki nasprotujejo tej
nominaciji, so seveda zvezane s
silami mednarodnega kapitala,
proti katerim sem se vedno uspeš-
no boril.

— Na tej konvenciji prav tako
kot pred narodom Združenih drž-
av sem pripravljen boriti se pro-
ti tem silam, njih bogastvu in u-
plivu v vsi množestvi, katere
mi je dal Bog.

— Ob času, ko je vreme precej
gorko in ko je razpoloženje zelo
napeto, lahko trdim, da se po-
čutim popolnoma dobro.

RENNERJEV KABINET RESI- GNIRAL.

Dunaj, Avstrija, 11. junija. —
(Poročilo Ass. Press.) — Avstrijski
kabinet z dr. Karlom Renner-
jem na čelu, kateri je vodil držav-
ne posle skoraj ves čas izza skle-
nitve premirja, je resigniral.

Dr. Renner je predložil svojo
resignacijo kmaio po polnočni za-
tem, ko se je posvetoval z zastop-
niki socijalnih demokratov.

FRANCOZI MISLIJO BOLJŠE O EBERTU

Stališče napram večinskimi soci-
jalistom je bilo izpremenjeno
vsled izida nemških volitev.

Poroča Walter Duranty.

Pariz, Francija, 11. junija. —
Posledica volitev v Nemčiji bo
najbrž ta, da se bo izdatno izpre-
menilo francosko stališče proti
nemški vladi.

Čeprav so izpadle volitve na-
tano v soglasju s pričakovanji
vseh onih, ki so zasledovali tek
nemške politike tekom zadnjih
šest mesecev, — da se je namreč
povečala moč strank na levi in
desni na stroške vladne stranke
večinskih socijalistov, se je ven-
dar pričelo daniti v glavah fran-
coskih državnikov ter diploma-
tičnih pisateljev v listih, da je ena
izmed posledic volitev oslavljenje
najbolj zaželenega elementa v
Nemčiji.

Francoski diplomati razprav-
ljajo namreč na naslednji način:

— Ena izmed treh stvari se bo
sedaj zavrnila v Nemčiji. Prvič,
kar je najbolj vrjetno, se bo na-
tanjala moč v rokah stranke, ki
se nagiba bolj proti desni, nam-
reč stranke velikih industrijal-
cev ter višje buržoazije. Ti lju-
dje bi bili brez dvoma deležni
simpatij in podpore junkerskih
militarističnih elementov, katerim
stojte bližje kot pa večinski soci-
jalisti. To bi bila slaba stvar za
Francijo, kajti ravno ti elementi
so najbolj ostri in najbolj osvete-
ljeljni sovražniki Francije.

Drugič bi lahko prešla moč v
roke stranke na levi, — v roke
neodvisnih socijalistov. To je
manj vrjetno, vendar pa bi bilo
komaj boljše za Francijo, kajti
neodvisni socijalisti so prav tako
ostri nasprotniki mirovne pogod-
be kot stranke na desnici, čeprav
iz drugih razlogov.

Tretja možnost je ta, da bo o-
stala sila v rokah približno iste
stranke, v koje rokah se nahaja
sedaj.

Francoski spoznavajo sedaj, ko
je morda že prepozno, da je to v
resnici edina stranka v Nemčiji,
ki je pokazala znake, da želi ali
skuša izvesti določbe mirovne po-
godbe.

Francija je vključila vlado
Eberta v svoje nezaupanje na-
pram vsemu, kar je nemškega.
Sedaj, ko je pričakovati nekaj
slabšega, pa je pričela Francija
misliti, da ni Ebert tako črn kot
je slikala dosedaj. — Če bodo
vsled tega ohranili večinski soci-
jalisti moč v svojih rokah, ali vsaj
za nekaj časa, bodo ubrali v Pa-
rizu gotovo povsem drugačne
strune, ki bodo imele precejšen u-
činek na bodoče diplomatske od-
nosaje in na bodoča diplomati-
čna pogajanja med Nemčijo in
Francijo.

BUBONSKA KUGA V SALVA- DORJU.

Mexico City, Mehika, 11. junija.
Mehiški tajnik za zunanje zadeve
je izvedel iz zanesljivega vira,
da sta se pojavila v republiki Sal-
vador dva slučaja bubonske ku-
ge.

Vse centralno ameriške repu-
blike so odredile kvarenteno pro-
ti Salvadorju.

HUERTA VRAČA MAJNE IN ZEMLJO.

Mexico City, Mehika, 11. jun.
Mehiški provizorični predsednik
Adolfo de la Huerta je podpisal
odlog, v katerem je rečeno, da se
mora vrniti vse rudnike, premo-
gorove in zemljišča, katera so za-
plenila izza leta 1910 ranne vlade,
privatnim lastnikom.

FRANCIJA HOČE SOVJETSKO ZLATO

NAPROSILA BO ANGLIJO, NAJ ZAPLENI VSE ZLATO, KATE-
RO BODO POSLALI RUSI ZA TRGOVINO. — TUDI DRUGE DR-
ŽAVE NAJ BI ODREDILE SLIČNE ODREDBE.

Poroča Edwin L. James.

Pariz, Francija, 11. junija. — Francoska vlada, poslušajoča v ime-
nu francoskih lastnikov ruskih bondov, bo kmaio predložila angli-
ški vladi formalno prošnjo za zaplenjenje vsega zlata, katerega so
sovjeti že poslali v London ali ga še nameravajo poslati ter prošnjo
za formalno zagotovilo angleške vlade, da to zlato ne bo izplačano
pri trgovskih transakcijah med angleškimi podaniki in Rusijo.

Ta korak bo sledil sličnemu koraku, ki je bil storjen na naslov
švedske vlade potem ko je prišlo rusko zlato v Stockholm. Glasi se,
da je prišel iz Stockholma zadovoljiv odgovor in da bo švedska vla-
da zaplenila vse ruske zlato, poslano na Švedsko v namenu, da ga
ne bodo magle porabiti boljševiske oblasti.

Francoska vlada namerava vpriporiti slične korake pri vseh
drugih državah, kamor bi se mogoče poslalo rusko zlato.

Novica, da je švedska vlada zavzela ugodno stališče napram
francoski zahtevi, je povzročila v Parizu veliko zadovoljstvo. Glasi
se, da ne bo Anglija, kot zaveznik, odklonila prijateljske akcije, v
katero je nevtralna Švedska privolila.

Francoski ustrajajo še nadalje pri svojem naziranju, da je Kras-
in le blufal s svojimi obljubami, da bodo Rusi izvažali blago in
surovine v zameno za industrijske produkte ter so prepričani, da
bo ustavljenje plačevanja z ruskim zlatom onemogočilo vsak mo-
žnen uspeh, katerega bi morda imela Krasinova mislija v Londonu. Z
drugimi besedami so prepričani, da ne bo nikdo hotel dati sovjetski
Rusiji lokomotiv in drugega železniškega materiala, če se bo usta-
vilo plačevanje z ruskim zlatom. Mnenja so, da ni bilo zelo nespa-
metno izročiti take stvari sovjetski vladi, ki je baje v zadnjih
vzhidih.

Francoski zunanji urad je trdno prepričan, da je dospel misli-
ja Krasina do svojega viška in da ne bo sovjetski odposlanec ničesar
opravil.

Francoski zahtevajo zase odlikovanje, da so preprečili priznanje
sojvetov ter bodo popolnoma srečni, če se jim bo posrečilo preprečiti
tudi trgovske odnose z njimi. Hočejo, da zavzijejo sovjeti sami
juho, katero so skuhali in na vse argumente, da bi bilo človekoljub-
no, da se otvori trgovino s potrebnimi Rusi, odgovarjajo, da bi bilo
nečlovečanski pomagati sovjetom ter tako ojačiti verige, v katere
so ukovali ruski narod.

Popolno izjavljajo sovjetov vsprico tako ugodnih prilik bi
pokazalo ruskemu narodu, da ga Lenin in Trocki nikdar ne moreta
povesti boljšim dnem nasproti.

KAKO JE UMRL PREDS. CARRANZA?

Mehiško zvezno sodišče ni moglo
natančno ugotoviti okoliščin, ki so
spremljale smrt Carranze.

Mexico City, Mehika, 11. jun.

Okoliščine ob priliki smrti prej-
šnjega predsednika Carranze ni-
so bile natančno pojasnjene od
strani zveznega preiskovalnega
sodišča, čeprav je trajala večeraj-
šnja obravnava več kot deset ur.

General Rudolfo Herrero, ki je
poveljeval revolucionarnim čet-
am, ki so napadle taborišče Car-
ranze pri Tlaxcalantongo, je vstra-
jal pri svoji trditvi, da je izvršil
Carranza samomor, ko so ga nje-
govi tovariši ranili in zapustili.

Postavili so ga nasproti tovari-
šem umrlega predsednika, a on na kak način je našel smrt prej-
je ustrajal pri svoji trditvi, da je lastni predsednik.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati
hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakot-
ni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za-
preke starim izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim
reizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube,
je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljate se zadnji čas po novi zvezi in na novi
način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanes-
ljivo izplačujejo.

Večraj smo računali za pošiljate jugoslovanskih kron po sle-
dečih cenah:

300 kron		\$3.60	1,000 kron		\$12.00
400 kron		\$4.80	5,000 kron		\$60.00
500 kron		\$6.00	10,000 kron		\$118.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepriča-
kovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna-
prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe
v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa
New York Bank Draft.

Tvrdba Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Vstanovljena leta 1893.

"GLAS NARODA"

SLAVENIAN DAILY
Owned and Published by
FRANK SANCER, President
LOUIS BENEDEK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
11 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"Glas Naroda" is published every day except Sundays and Holidays.
Subscription price: \$5.00 per year in advance.
Single copies: 10 cents.
Advertising rates: 10 cents per line per week.
Published by **GLAS NARODA**, 11 Cortlandt Street, New York City, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2272.

Pan-ameriška liga narodov.

Pan-ameriška liga narodov bo povsem lahko uveljavljena na temelju Monroe doktrine po mnenju dr. Baltazarja Bruma, predsednika republike Uruguay. Mesto da bi kritizirali to doktrino kot se delati to številni drugi južni Amerikanci, pravi on nasprotno, da se je ideja za to doktrino porodila v Južni Ameriki, da je rešila kontinent pred evropsko požrešnostjo in da jo je mogoče sedaj uporabiti, da nas zveže vse skupaj v prijateljski solidarnosti. On je nadalje mnenja, da bi mogla taka Liga obstajati poleg širše Lige narodov in sicer brez težav, kajti bila bi "krajevna zbornica" s sličnimi nazori kot širša Liga. Harmonična in pravična akcija Ameriške lige, kot jo označuje on, bi zadrževala evropsko intervencijo v ameriške zadeve ter bi bila instrument zunanje politike, ki bi delal našo poluoblo za veliko silo pri določanju usode sveta. Triumf idealov pravice in demokracije bi zagotovil majhnim deželah obstoje v varnosti, da bi ne postale žrtve krivičnosti večjih narodov kot se je dogajalo to v preteklosti. V svojem nagovoru v vsenščiču v Montevideo, katerega je objavil list Herald, ki izhaja v Buenos Aires, je dr. Brum ugotovil temelje Ameriške lige narodov na naslednji način:

1. — Vse ameriške dežele bodo smatrale za direktno žaljenje vseh, če bi kak izven-kontinentalni narod kršil pravice enega med njimi in to žaljenje ali kršenje bo imelo za posledico skupno akcijo.
2. — Brez ozira na pripadnost k Ligi narodov naj bi bila stvarjena Ameriška liga narodov na temelju absolutne enakosti vseh zvezanih dežel.
3. — Nobenega vprašanja, ki spada soglasno s postavami dežele v področje sosednje dežele, naj bi se ne izvelo iz narodne jurisdikcije potom diplomatičnih prizivov in sledaji naj bi bili dovoljeni le v slučaju krivičnih krivic.
4. — Vsakega sina inženirja, rojenega na ameriškem kontinentu naj se smatra za državljana dežele, v kateri se je rodil, razven v slučaju, če bi hotel no dovršeni polnoletnosti postati državljan dežele svojega očeta in če bi se v določenem času mudil v oni deželi.
5. — Vse spore katerekoli narave, ki bi se pojavili iz tega ali onega vzroka med ameriškimimi narodi, naj bi se predložilo Ligi v razsodbo in take spore naj bi se rešilo direktno ali potoma prijateljskega posredovanja.
6. — Če bi imela kak ameriška dežela kak spor z Ligo narodov naj bi naprosila Ameriško ligo za pomoč.

V odgovor na one dežele, ki nasprotujejo Monroe doktrini ki služi baje le interesom Združenih držav in ki ni baje nič drugega kot protektorat nad ostalimi republikami, izjavlja predsednik Brum, da so taka izvajanja brez vsake resnosti. Vse neprimernosti Monroe doktrine bi izginile, če bi druge ameriške države podale slične izjave kot je Monroe doktrina ter se obvezale, da bodo posredovale v prilog katerikoli ameriški državi, vključno Združene države, če bi bila taka država zapletena v vojno s kakšno prekmorsko državo v obrambo svojih pravic. Predsednik Brum pravi glede tega:

— Taka izjava, inkorporirana v mednarodne oblikacije ali obveznosti vsake dežele, bi ustvarila položaj velikega dostojanstva, kajti stavila bi te dežele na stališče popolne moralne enakosti z Združenimi državami. Praktična uporaba take izjave pa bi bila naslednja:

— Če bi naprimer kak evropska država napadla Uruguay, bi Združene države obenem z vsemi ostalimi ameriškimimi državami intervenirale v obrambo Uruguay in če bi bile napadene Združene države, bi republika Uruguay obenem z ostalimi republikami kontinenta posegla v boj proti krivičnemu napadenju. Na ta način bi postala Monroe doktrina proklamirana kot standard zunanje politike Združenih držav, obramba zveza med vsemi ameriškimimi deželami, temelječa na globokem čutu solidarnosti, z medsebojnimi obveznostmi ter medsebojnimi prednostmi za vse prizadete.

— Dejansko primerno delovanje takih političnih principov je nudil predsednik Brum v svojih izjavah glede delovanja Monroe doktrine teko svetovne vojne.

Glede tega je izjavil:

— Nemška nevarnost z ozirom na teritorialno integriteto latinske Amerike, ki se je dejanski pojavila leta 1914 in 1917, je postala še večja leta 1918 tekom nemške ofenzive v marenu in aprilu in vstop Združenih držav v vojno je imel na ta način pomen uporabe Monroe doktrine vnaprej, kajti Združene države niso stopile v vojno le v svojo lastno obrambo, temveč tudi v obrambo vseh ameriških dežel, ki so bile ogrožene od ambiciozno pan-germanstva.

— Republika Uruguay je razumela in upoštevala resnost zgodovinske ure ter se ni obotavljala, da stopi na stran Severne Amerike.

— Vsed stanja, v katerem se nahajajo evropske dežele v sed svetovne vojne, se lahko reče, da je bila nevarnost njih invazije na ameriški kontinent odstranjen za dolgo vrsto let.

— Ali je pa to zaostan vzrok za nas, da se ne zanimamo za bodočnost ter se obrnemo od Monroe doktrine pod pretvezo, da je sedaj nepotrebna? Mislim, da bi se teka ne smelo storiti. Prepričan sem danes bolj kot sem bil kdaj, da bomo pokazali svojo dalekovidost, če bomo skušali najti formulo, s pomočjo katere bo mogoče za vedno zagotoviti mir in popolno neodvisnost ameriških dežel. Da se doseže to, je treba poglobiti ter razpaliti v velik plamen naše čustvo solidarnosti.

— V vsaki ameriški državi ter iz ust vsakega njenih narodnega junaka, je bilo čuti izjave, bistveno slične Monroe doktrini in te izjave niso bile platonike, kajti dosti močne so bile, da zberejo skupaj skoro vse bojovnike Amerike najvišjih točkah And, da zagotovo tam s ciklopskimi napori emancipacije vseh.

Anglija in svetovni trg.

Medtem ko se trudi Francija v obnovitvi svojih pred vojno najrodovitnejših pokrajin in ko italijanska industrija vsled pomanjkanja premoga nikakor ne more naprej, pripravlja njuna severna sosednja Velika Britanija brez posebnih težav svoji trgovini pot v širni svet.

Ugodna lega in neizmerno podzemsko bogastvo koristita danes Angliji več nego razne klavzule v versailski mirovni pogodbi. Vse svet potrebuje blaga vsake vrste in Anglija hiti z zalaganjem na ta način, da pomnoži produkcijo svojih tovarn do skrajnih mej, ki so možne vsled nedostatnega števila strokovnega delavstva in relativnega pomanjkanja gotovih surovin.

Gotovo je, da se angleški trgovini za enkrat ni treba več bati nemške konkurence, toda Anglija ni edina država ki si prizadeva pridobiti one trgovske kraje, ki so po vojni zopet odprti trgovskemu delovanju. Važno! konkurence Združenih držav in Japonske zlasti v Aziji in romanski Ameriki je za Anglijo velikega pomena.

Hitri razvoj izvoza daje po zadnji statistiki Angliji upanje, če ne pride do kakih resnih socialnih zapletitajev, ki se pojavljajo v vseh državah kot posledica vojne — da zavzame Velika Britanija v svetovni trgovini pravo mesto kakor za časa neposredno pred vladjo kraljice Viktorije, ko je prihod "dobre stroje" in izrpanje bogatih premogovnih zakladov obogatilo Anglijo tako, da niti strašno pustošenje v svetovni vojni ni moglo uničiti njenega bogastva.

Prvi trgovski uspehi Anglije v prekmorski trgovini niso posledica kakih srečnih slučajev, ampak modre in previdne trgovske politike. Medtem ko se trudi finančni minister, da obnovi finančno moč svojega naroda, si prizadeva njegov kolega v Board of Trade — trgovski minister — da pospešuje izvozno delovanje angleških trgovcev. Pod njegovim pokroviteljstvom je bila letos v Londonu razstava vzorcev na najširši podlagi. Trgovci iz vseh delov sveta so se ob tej priliki lahko prepričali o velikanskem napredku angleške industrije. Potujoče razstave krožijo po celem angleškem imperiju. V inozemstvu pa se množijo število trgovskih atašeev, ki so predstražje napredujoče trgovske vojske. Delu vlade in glavnih trgovskih institucij stoji zvesto na strani inicijativa industrijskih finančnikov in magnatov, ki imajo dovolj poguma, da se ne strajajo nobenih zaprek, ki bi ovirale napredek angleške industrije.

V zadnjem času je Anglija realizirala tri velikanska podjetja. Med vojno si je zagotovila Anglija veliko množico lanenega platna v Italiji v svrhu izdelave zrakoplovnih kril. To platno je sedaj kupila za sto milijonov italijanskih lir, kar pomeni za Anglijo velikanski dobiček z ozirom na močno razliko med angleško in italijansko valuto. Takoj nato pa je kupilo neko prvomestno podjetje za izdelovanje zrakoplovov ves zrakoplovni material ki je bil namenjen v vojne svrhe. Neki angleško-ameriški inženir pa je kupil za skoraj sedem milijonov šterlingov ogromno avtomobilsko skladišče, ustanovljeno med vojno za angleško vojsko.

Sedaj pa se govori o nekem velikem finančnem manevru, ki spominja na pridobitev akcij Sueskega prekopa, ki je pred leti vzemirala vse evropske zbornice in države. Angleški časopisi poročajo, da se je posrečilo Angliji dobiti kontrolo nad "Oil Shell Company", ki ima v posesti ogromne petrolejske zakladnice v Mezopotamiji in v katerem je zastopar tudi holandski kapital. Ta kontrola je uspeh previdne politike angleškega admirala, ki je stremel že par let za tem, da pridobi angleški vojni mornarici neophodno potrebne zaloge petroleja, ki bo v doglednem času nadomestoval premog na ladajah.

Iz vsega je razvidno, kako se vladna previdnost stinja s privatno inicijativo. Če srčen narod, ki si zna postaviti svoj delovni program in ki dela složno v dosego skupnega cilja Anglija bo kmalu ozdravila vojne rane in doseгла v trgovskem svetu mesto, po katerem je vedno hrepelala.

Dopisi

S pota.

Danes se nahajam v Hiawatha gorovju, kjer je več premogokopov, v katerih je zaposlenih precej Slovencev. Vsi hribo so pokriti z lepim evetjem. Krog hiš so krasni vrtni z različnimi nasadi. Iz Black Hawk, Utah, se je zadnji čas izselilo več rojakov, veliko se jih je pa priselilo v Hiawatho. Te naselbine so prav skupaj. Dober metalec bi lahko iz hriba v hrib vrgel kamen preko vseh tel naselbin. Ko sem dospel v Mohrland, so ravno Grki praznovali neko krstijo. Njihovo petje je bilo tako ljubko, da so pričeli tuliti vsi psi, kojih tulanje se je razlegalo daleč v gore. Zadnje čase se je pričelo povsod okoli precej dobro delati.

Matija Pogorelec.

Newburg-Cleveland, Ohio.

Zadnjič sem poročal, kako se bomo vrtili na otvoritvi Slovenskega Narodnega Doma. Sedaj pa nekaj drugega pričakujemo. Naučili se bomo namreč melodije naših lepih slovenskih pesmi. To bo 20. junija, ko bo društvo "Zvon" obhajalo petletnico svojega obstanka. Ob tej priliki priredi svoj prvi koncert. Na tem koncertu bodo sodelovali sledeča sosedna društva: slov. soc. dr. "Zarja", slov. pev. dr. "Soča" in "Karp" iz Euclida. Marsikateri je že bil na kakem koncertu, ali žal, da pravga čuta pesmi ni dobil, ker zborov ni bilo mogoče izraziti pravga čuta, ker slovenske dvorane v Clevelandu ne odgovarjajo takim prireditvam. Lahko trdim, da je to edina slovenska dvorana v Clevelandu in okolici, kjer bo dana pevčev priložnost doseči to, kar zahtevajo skladbe naših skladateljev. Seveda, ležanje doma na občinstvu. Ako je občinstvo mirno, imajo pevci veliko večjo pozornost na svoje nagloge in s tem dobijo veliko navdu-

Čehoslovaški zunanji ministri o razmerju napram sosedom

V razgovoru z glavnim urednikom lista "Beser Magyar Ujsag" se je čehoslovaški minister za zunanje zadeve Beneš izrazil o odnosih do Avstrije:

— Ne moremo skleniti niti politične, niti gospodarske zveze. Načrt podnevske konfederacije ali carinske unije za Čehoslovaško ne prihaja v poštev. Proti gospodarski zvezi govori neugodno gospodarsko stanje v Avstriji in Madžarski, ki postaja še neugodnejše po bremenih, ki jih nalaga morovna pogodba. Gospodarska zveza bi imela za posledico, da bi bogastvo čehoslovaške republike zagotovo pripadlo Avstriji in Madžarski. Čehoslovaška mora sodelovati v Avstriji in Madžarski. Minister se je izjavil za kratko trajne pogodbe, pri čemur bi se morala brezpogojno čuvati suvereniteta čehoslovaške republike, kakor tudi obeh ostalih držav, ter interesi vseh treh držav.

Peter Zgaga

— Jaz ne vodim svoje dežele, ampak moja dežela vodi mene. Te krilate besede je izpregovoril te dni neki politik. To pa ni bil ameriški politik, pač pa nemški.

Dokler narod jasno ne pokaže, kar hoče, ne bo dobil onega, kar hoče.

Neki gospod v New Yorku je srečal pred mesecem dni na cesti krasno osemnajstletno deklico. Kar brez ovinkov jo je vprašal, če ga hoče vzeti za moža. Deklica je strahu zakričala ter poklicala prvega stražnika. Možak je bil namreč že precej star, takole krog sedemdesetih let.

Cela stvar je prišla pred sodišče. Deklica ga je tožila, ker jo je na cesti nadlegoval. Sodnik je proglasil razsodbo, da mora plačati možak deklici deset tisoč dolarjev odškodnine.

Gotovo se je dekleta smejala v pest, ker je tako zlahka zaslužilo deset tisočakov.

Danes pa se ta deklica joka nad zgubljenim sreč. V listu je namreč čitala, da je umrl oni mož ter zapustil devet milijonov dolarjev.

Torej Nitti je odstopil. Dobro. Za nas bi bilo pa še boljše, če bi vzel D'Annunzio za seboj na vakejšem.

Ali je kaka razlika med državnikom in politikom?

Seveda je. Državnik pripada vedno svoji stranki, politik je pa član na sprotno stranke.

Politikom nasprotne stranke pravimo ponavadi tudi kolofaktarji.

Prijatelj, če hočeš imeti zdravo lezo in zadovoljno srece, nikdar ne poskušaj spraviti ženske tako daleč, da bi bila ljubosumna nate.

Če se ti posreči, ti bo veepila kesanje, ker si jo napravil tako, če jo pa ne napraviš, boš nezadovoljen, ker je je moreš napraviti.

Nekateri ljudje so v času prohibicije postali tako temeljiti in ravdušeni suhači, da celo ob lepem vremenu vlečijo marcelo seboj.

Če kupi dandanašnji Slovek funt mesa, mora nehoti vzkliniti.

— Meso je dobro, toda duh je slab!

Povsod je polom, kjerkoli se začne govoriti o Ligi narodov.

Nekaj je pa res: — Če bi bilo količjak dobička v armenskem mandatu, bi ga Anglija ne nudila Združenim državam, ampak bi ga sama obdržala.

Prebivalstvo mesta New York ne znaša toliko kot so mislili idealisti. No, le bodimo potolaženi. New York ima še vedno toliko milijonov ljudi, da ne more vseh spraviti pod streho.

Bog in dolar sta Skazi vzvišena. Obe imeni piše z velikima začetnima črkama.

Albanci ženejo Italijane iz svoje dežele.

Se celo divjim Albancem itajanska kultura — smrdi.

Grozna smrt ali umor v Ljubljani

Strojevodja državne železnice Anton Jurkovič, stanujoč v Spodnji Šiški, št. 77, je šel s svojim psom na izprehod proti Kosezam. V bližini opekarne kranjske stavbinske družbe v takozvanem Koseškem gozdu je začel pes ob potoku Mostecu postajati nemiren. Izvohal je človeško truplo. Strojevodja Jurkovič je takoj stvar naznanil stražnici št. VIII. v Šiški, ki je takoj ob 18. uri 15 minut naznanila slučaj policijskemu ravnatelstvu. Komisija, obstoječa iz policijskega oficijala Krišeta, policijskega praktikanta Rudolfa Mislca in župana Zgoranje Šiške Ivana Zakotnika je na

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.

Predsednik: **MIHAEL ROVANSKE**, Box 251, Coonmouth, Pa.
Podpredsednik: **LOUIS BALANT**, Box 104, Pear Avenue, Lorain, O.
Tajnik: **JOSEPH FISHLER**, Ely, Minn.
Blagajnik: **GEO. L. BROZICH**, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: **LOUIS OOSTELLO**, Salida, Colo.

Vrhovni Zdravniki.

Dr. **JOS. V. GRAHEK**, 543 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadorniki.

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M, So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Poročniki.

GREGOR J. FORENTA, Box 176, Bz. Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, S. E. Box 24, Export, Pa.

Pravni Odbor.

JOHN FLAUTZ Jr., 432-7th Ave., Co. Lunet, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.
MATT. POGORELO, 7 W. Madison St., Chicago, Ill.

Zdravstveni Odbor.

RUODOLF PERDAN, 6028 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
FRANK ŠERABEC, 4834 Washington St., Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407 E. 8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotino glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tikačje so uradni zadevi kakor tudi denarne pošiljatev naj se pošiljajo na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa sdružila slika spricvala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obličen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvic. V blaginji ima okrog \$300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin, in posmrtnih je izplačala že nad polmilion milijon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov (ke) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na glavna tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 8 člani ali članicami.

Proti reakciji

Poljska armada je bila zavzela glavno mesto Ukrajine, Kijev. Sovjetska vlada pa s tem nikakor ni utrpela smrtnega poraza, ker ni pri tem ogrožen noben življenjski del, velike republike delavcev in kmetov, ni prizadet noben izmed glavnih centrov. Ko je Kolčak prodiral proti Moskvi, ko je Deržkin stal s svojo armado pred Tulo in je Judenič ogrožal Petrograd, je bila nevarnost mnogo večja. Vendar pa je tudi ta udarec težek. Sovjetska vlada je prisiljena odpustiti delovne armade, ki naj bi bile spravile železnico zopet v red in povzdignile produkcijo zopet kot oboroženo armado na fronto. S tem je težka gospodarska kriza, ki tačas pretresa Rusijo, le še mnogo bolj postrelena. Vsi napori, da sklene Rusija končno vendar enkrat mir, so se s tem izjalovili. To pa pomeni močan udarec za proletarsko revolucijo.

Kampanjo so vzpizorile kapitalistične velesile, poljski nacionalizem, ki hoče "osvoboditi" Ukrajino pravtako kakor je svojčas Kuehlmann ali Czernin "osvobojal" Poljsko, je samo sredstvo v rokah reakcije. Zapadni imperijalizem napada rusko revolucijo tako, kot je nekoč nastopil francoski absolutizem zoper angleško in kot so se nemški knezi borili proti francoski revoluciji. Boj med Poljaki in Rusi v Ukrajini je boj mednarodnega kapitala proti proletarski revoluciji. Vsed tega tudi demonstrira proletarijat vseh dežel proti mednarodni reakciji, ki se bori proti sovjetski republiki. Z njim demonstriramo tudi mi.

Reakcija vseh dežel si kuje v licu mesta ugotovila, da je mrtvec krivilec, obleden v črne hlače, v kratak površnik rjave barve in na glavi je imel siv klobuk. Na nogah nizke čevlje. Truplo je ležalo v potoku na treblju. Mrtvec je imel obraz zarit globoko v blato. Leva noga je bila skčena. Truplo je že razpadlo, vsled česar sklepojo, da je moralo ležati v vodi več tednov. Vzroka smrti niso mogli točno konstatirati, ker ni bilo videti kakih poškodb vsled razpadlosti trupla. Dognali tudi niso še njega identitete. — Domnevajo, da je bil neznan človek žrtve umora in ropa, kar sklepajo iz okolnosti, da je bilo truplo skrbno z vejicami zakrito. Sum pada na tam okoli se klateče ciganske tolpe, ki običajno kampirajo v bližnjih gozdih. Truplo so prenesli v mrtvašnico pokopališča v Dravljah.

Reakcija vseh dežel si kuje v licu mesta ugotovila, da je mrtvec krivilec, obleden v črne hlače, v kratak površnik rjave barve in na glavi je imel siv klobuk. Na nogah nizke čevlje. Truplo je ležalo v potoku na treblju. Mrtvec je imel obraz zarit globoko v blato. Leva noga je bila skčena. Truplo je že razpadlo, vsled česar sklepojo, da je moralo ležati v vodi več tednov. Vzroka smrti niso mogli točno konstatirati, ker ni bilo videti kakih poškodb vsled razpadlosti trupla. Dognali tudi niso še njega identitete. — Domnevajo, da je bil neznan človek žrtve umora in ropa, kar sklepajo iz okolnosti, da je bilo truplo skrbno z vejicami zakrito. Sum pada na tam okoli se klateče ciganske tolpe, ki običajno kampirajo v bližnjih gozdih. Truplo so prenesli v mrtvašnico pokopališča v Dravljah.

Reakcija vseh dežel si kuje v licu mesta ugotovila, da je mrtvec krivilec, obleden v črne hlače, v kratak površnik rjave barve in na glavi je imel siv klobuk. Na nogah nizke čevlje. Truplo je ležalo v potoku na treblju. Mrtvec je imel obraz zarit globoko v blato. Leva noga je bila skčena. Truplo je že razpadlo, vsled česar sklepojo, da je moralo ležati v vodi več tednov. Vzroka smrti niso mogli točno konstatirati, ker ni bilo videti kakih poškodb vsled razpadlosti trupla. Dognali tudi niso še njega identitete. — Domnevajo, da je bil neznan človek žrtve umora in ropa, kar sklepajo iz okolnosti, da je bilo truplo skrbno z vejicami zakrito. Sum pada na tam okoli se klateče ciganske tolpe, ki običajno kampirajo v bližnjih gozdih. Truplo so prenesli v mrtvašnico pokopališča v Dravljah.

Reakcija vseh dežel si kuje v licu mesta ugotovila, da je mrtvec krivilec, obleden v črne hlače, v kratak površnik rjave barve in na glavi je imel siv klobuk. Na nogah nizke čevlje. Truplo je ležalo v potoku na treblju. Mrtvec je imel obraz zarit globoko v blato. Leva noga je bila skčena. Truplo je že razpadlo, vsled česar sklepojo, da je moralo ležati v vodi več tednov. Vzroka smrti niso mogli točno konstatirati, ker ni bilo videti kakih poškodb vsled razpadlosti trupla. Dognali tudi niso še njega identitete. — Domnevajo, da je bil neznan človek žrtve umora in ropa, kar sklepajo iz okolnosti, da je bilo truplo skrbno z vejicami zakrito. Sum pada na tam okoli se klateče ciganske tolpe, ki običajno kampirajo v bližnjih gozdih. Truplo so prenesli v mrtvašnico pokopališča v Dravljah.

Reakcija vseh dežel si kuje v licu mesta ugotovila, da je mrtvec krivilec, obleden v črne hlače, v kratak površnik rjave barve in na glavi je imel siv klobuk. Na nogah nizke čevlje. Truplo je ležalo v potoku na treblju. Mrtvec je imel obraz zarit globoko v blato. Leva noga je bila skčena. Truplo je že razpadlo, vsled česar sklepojo, da je moralo ležati v vodi več tednov. Vzroka smrti niso mogli točno konstatirati, ker ni bilo videti kakih poškodb vsled razpadlosti trupla. Dognali tudi niso še njega identitete. — Domnevajo, da je bil neznan človek žrtve umora in ropa, kar sklepajo iz okolnosti, da je bilo truplo skrbno z vejicami zakrito. Sum pada na tam okoli se klateče ciganske tolpe, ki običajno kampirajo v bližnjih gozdih. Truplo so prenesli v mrtvašnico pokopališča v Dravljah.

Reakcija vseh dežel si kuje v licu mesta ugotovila, da je mrtvec krivilec, obleden v črne hlače, v kratak površnik rjave barve in na glavi je imel siv klobuk. Na nogah nizke čevlje. Truplo je ležalo v potoku na treblju. Mrtvec je imel obraz zarit globoko v blato. Leva noga je bila skčena. Truplo je že razpadlo, vsled česar sklepojo, da je moralo ležati v vodi več tednov. Vzroka smrti niso mogli točno konstatirati, ker ni bilo videti kakih poškodb vsled razpadlosti trupla. Dognali tudi niso še njega identitete. — Domnevajo, da je bil neznan človek žrtve umora in ropa, kar sklepajo iz okolnosti, da je bilo truplo skrbno z vejicami zakrito. Sum pada na tam okoli se klateče ciganske tolpe, ki običajno kampirajo v bližnjih gozdih. Truplo so prenesli v mrtvašnico pokopališča v Dravljah.

Reakcija vseh dežel si kuje v licu mesta ugotovila, da je mrtvec krivilec, obleden v črne hlače, v kratak površnik rjave barve in na glavi je imel siv klobuk. Na nogah nizke čevlje. Truplo je ležalo v potoku na treblju. Mrtvec je imel obraz zarit globoko v blato. Leva noga je bila skčena. Truplo je že razpadlo, vsled česar sklepojo, da je moralo ležati v vodi več tednov. Vzroka smrti niso mogli točno konstatirati, ker ni bilo videti kakih poškodb vsled razpadlosti trupla. Dognali tudi niso še njega identitete. — Domnevajo, da je bil neznan človek žrtve umora in ropa, kar sklepajo iz okolnosti, da je bilo truplo skrbno z vejicami zakrito. Sum pada na tam okoli se klateče ciganske tolpe, ki običajno kampirajo v bližnjih gozdih. Truplo so prenesli v mrtvašnico pokopališča v Dravljah.

Reakcija vseh dežel si kuje v licu mesta ugotovila, da je mrtvec krivilec, obleden v črne hlače, v kratak površnik rjave barve in na glavi je imel siv klobuk. Na nogah nizke čevlje. Truplo je ležalo v potoku na treblju. Mrtvec je imel obraz zarit globoko v blato. Leva noga je bila skčena. Truplo je že razpadlo, vsled česar sklepojo, da je moralo ležati v vodi več tednov. Vzroka smrti niso mogli točno konstatirati, ker ni bilo videti kakih poškodb vsled razpadlosti trupla. Dognali tudi niso še njega identitete. — Domnevajo, da je bil neznan človek žrtve umora in ropa, kar sklepajo iz okolnosti, da je bilo truplo skrbno z vejicami zakrito. Sum pada na tam okoli se klateče ciganske tolpe, ki običajno kampirajo v bližnjih gozdih. Truplo so prenesli v mrtvašnico pokopališča v Dravljah.

Reakcija vseh dežel si kuje v licu mesta ugotovila, da je mrtvec krivilec, obleden v črne hlače, v kratak površnik rjave barve in na glavi je imel siv klobuk. Na nogah nizke čevlje. Truplo je ležalo v potoku na treblju. Mrtvec je imel obraz zarit globoko v blato. Leva noga je bila skčena. Truplo je že razpadlo, vsled česar sklepojo, da je moralo ležati v vodi več tednov. Vzroka smrti niso mogli točno konstatirati, ker ni bilo videti kakih poškodb vsled razpadlosti trupla. Dognali tudi niso še njega identitete. — Domnevajo, da je bil neznan človek žrtve umora in ropa, kar sklepajo iz okolnosti, da je bilo truplo skrbno z vejicami zakrito. Sum pada na tam okoli se klateče ciganske tolpe, ki običajno kampirajo v bližnjih gozdih. Truplo so prenesli v mrtvašnico pokopališča v Dravljah.

Reakcija vseh dežel si kuje v licu mesta ugotovila, da je mrtvec krivilec, obleden v črne hlače, v kratak površnik rjave barve in na glavi je imel siv klobuk. Na nogah nizke čevlje. Truplo je ležalo v potoku na treblju. Mrtvec je imel obraz zarit globoko v blato. Leva noga je bila skčena. Truplo je že razpadlo, vsled česar sklepojo, da je moralo ležati v vodi več tednov. Vzroka smrti niso mogli točno konstatirati, ker ni bilo videti kakih poškodb vsled razpadlosti trupla. Dognali tudi niso še njega identitete. — Domnevajo, da je bil neznan človek žrtve umora in ropa, kar sklepajo iz okolnosti, da je bilo truplo skrbno z vejicami zakrito. Sum pada na tam

Kako je v sovjetski Rusiji?

Soditi bi morali ljudi po njih dejanjih, ne po njih frazah. Komunistom je prihajalo do sedaj v dobro dejstvo, da se njih teorije niso nikjer preizkusile in da so si vsled tega ohranile nekaj čarobni sijaj in blesek. Vsakdo je po svoje sanjal, kaj se lahko razvije iz teh teorij.

Sedaj je prestana generalna izkušnja. Rusija je bila dežela, kjer se je napravil eksperiment in danes imamo pred očmi uspeh triletnega komunističnega režima. Da si je izbral Rusijo za ta poskus, to je bila velika napaka "znanstvenega" socializma, ker je socialni prevrat mogoče samo ta, kjer so za to zreli gospodarski dnošaji in samo v tem slučaju, če so res zreli. Če Anglija in Nemčija še nista bili zreli za tak prevrat, kako naj bi se bil obnesel v deželi s tolikim azijskim vplivom in z večino malokmetijskim prebivalstvom?

Poskus pa se je ljubljenemu moral izvršiti. Toda kako je bilo mogoče vsiliti komunizem ljudstvu med katerim šteje proletarijat samo 7 odstotkov, kmetijski stan pa 85 odstotkov? Moralo je priti do diktatur proletarijata. Razrednih neenakosti ni bilo mogoče odpraviti z dekreti, zato je moral sedaj privilegirani razred s strogojso krotiti veliko večino. Tako je nastal teror, ki ni morda posledica Leninovega ali Bele Kunovega razpoloženja, marveč je produkt nenaravnih komunističnih razmer. Zato komunistično gibanje tudi ni kratak vihar, kakor je bil francoski teror leta 1793, marveč traja že 3 leta.

Komunisti so obljubili kmetu zemljo. To je kmet razumel seveda tako, da bo zemlja potem njegova last. Ko pa je zemljo obdelal in požel, so prišli komunisti in mu vzeli, kar je po njih mnenju pridelal preko lastne potrebe in preko potrebe družine. Vsakemu delavcu so obljubili polni izkupiček kot plačilo za njegovo delo. Kmetu pa so plačali in plačujejo samo četrti del in manj tega, kar bi stalo njegovo žito. Industrijske izdelke pa mora plačati, če jih sploh dobo, po polni ceni. Zakaj se kmet temu ne upre, zakaj ne ugovarja proti takemu postopanju? Ker komunisti niso uvedli svobodnih in enakih volitev, marveč so uveljavili volilno pravico s štirimi volilnimi stopnjami tako, da ne more niti en kmet priti v veliki delavski svetov. Svobode tiska že dolgo ni več, ker je ta predsek delavskih žiljenj. Kmetiška zadruga, mir, je prišla ob vsako veljavo vsled terorizma volunov vsemogočnih komisarjev. Če pa to očitate komunistom, se izgovarjajo, da so carji ugonobili še več človeških življenj. Če je temu tako, potem je komunistični režim samo novo izdajanje režima carja Ivana Groznega in mi smo se s tem režimom povrnili daleč noter v srednji vek. Uničevati sovražnike z ognjem in mečem, vendar ni nikakršna napredek, marveč praveški sistem. In kaj imajo od tega pripadatelji? Kakšno korist ima od tega privilegirani razred, — meščanski delavci? Privilegirani so zares, kaj dobe krušne karte 1. razreda, kruha pa samo, če pride do mesta, sicer si ga morajo iti sami iskati tja za Volgo.

Komunisti so obetali svobodo dela. Danes pa ruski delavec nima pravice, da bi zapustil svoj poklic ali mesto, kjer dela. Vse delo je strogo urejeno in vsak delavec stoji pod strogim nadzorstvom specialnih komisarjev.

Svobodne pogodbe, ni več, ker imamo samo enega posestnika in enega podjetnika v vsi deželi in to je država. Tudi svobodnega združevanja ni več, ker bi se zadruge, družbe, organizacije sploh mogli upreti. Zato so vse organizacije sumljive. V Novorosijsku n. pr. je moral svetov tiskarjev zborovati na prostem v gorah. Stavke so strogo prepovedane. Na Aleksandrovski železnici (Moskva-Brest) je prišlo leta 1918 do stavke. Stavkajoče delavce so zaprli, voditelje ustrelili. Gotovo se je kaj takega zgodilo tu pa tam tudi pod starim režimom, toda za kaj je bila potem vsa revolucija? "Buržuazna svoboda" komunistom ni zadostovala, sedaj so svobodo sploh pregnali.

Ali pa je vsaj plačilo pravično in enako? Nikakor ne. Dobri pripadatelji gotovih komunistov dobe dvojno, trojno, večkrat plačilo, kakor navadni delavci. Tako dobivajo nekateri uredniki boljševiških listov po 150.000 rubljev na leto, sloviti pevec Šaljapin celo 900.000 rubljev mesečno! Morda pa hočejo nagraditi talent? Zakaj pa ne nagrade resnično koristnih organizatorjev in trgovcev? Ti so prokleti pregnani iz Rusije. Zato propada tudi vsa gospodarska organizacija. Komunisti so dali natiskati celo vrsto lepih dekretov, a ti so ostali na papirju in imajo samo namen da slepe evropske socialiste. V resnici stoji 90 odstotkov vseh tovare, vlaki vozijo počasi, redko in brez prvega reda. Vse ustroj ne funkcionira in najvažnejše stvari, kakor sladkor sol itd. so danes luksus. Ali je to produktijski napredek, ki so ga socialisti obetali?

Socializem je moral vse poveriti svobodno izvoljenim oblastim. V ruski komuni je vse izročeno komisarjem, nobene samouprave ni več, nobene svobode; komisarje pošilja vlada po svojem prevdaru kot nove satrape. Oni so dobro plačani, dobro plačana je tudi ogromna množina uradnikov nešteti komisarijati. Tako n. pr. v glavnem mestu skoraj ni inteligence človeka, ki bi ne bil uradnik. Samo v oddelku za aprovizacijo je 33.000 uradnikov. In kdo plača vse to? — Kmet, ki mora plačati poleg navadnega davka še kontribucijo 10 milijard rubljev v čast komune. In ta nova birokracija je bolj pokvarjena in bolj nepoštena, kakor katerakoli prejšnja. Pogosto čitamo v boljševiških listih, da jo je tak komisar ali uradnik popihal z ljudskim denarjem.

Kadar je hotela velika carica Katarina II. potovati po svoji dežavi ji je Potemkin na poti postavil lepe dekoracije, da bi ji predočil nekaj sijaj; to delajo sedaj tudi komunisti, če prihajajo učenici in spoštovani tuje, da se poduče o razmerah na Ruskem. In s tem se mora Evropa zadovoljiti. Vse komunistični režim v Rusiji je varljiva zunanost, za katero se skriva azijsko despotstvo, hinvastvo in izkoriščanje. Ali je to resničen socializem?

Kriza italijanskih univerz.

Profesor na univerzi v Pbi Romolo Caggese piše v rimski "Tribuni" o krizi italijanskih univerz. Izjava: Štrajk pometatev zbudi pozornost ministrstva, ali neustavljiva dekadence italijanske kulture, uničenje lepe tradicije, visoki interesi učence se mladine, vse to ne zasluži ministrske pozornosti. Ko vlada dobi v parlamentu večino, kdo se briga potem še za ljudske, srednje in visoke šole, čeprav jim grozi popolni polom. Ako pojde tako naprej, bodo italijanske univerze kmalu pribežališče vseh mogočih nepotrebnih nespošobnežev. Kondicije predavateljev in asistentov so jako žalostne. — Radi tega beže vsi boljši duhovi od znanstvenih študij kakor od ka-ke ječe, kjer se umira gladi. Dobra tretjina univerzitetnih profesorjev odhaja na politično tribuno, v parlament, v ministrstva, druga tretjina si uničuje svoj dom, da kupuje knjige, mikroskope in druge stvari, dokler ne uniči vsega svojega ali dokler se ne naveliča, pa vrže v kot knjige in mikroskope ter sledi svojim drugim napolitnično polje. Ostala tretjina reprezentira prave učenjake, ki so se povsem posvetili študijam, katerih pa čaka le siromaštvo. Ob takih okoliščinah kdo more še v Italiji znanstveno delovati? Primam živore....

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Slika nam kaže zgodovinski prostor, kjer so kampirali očetje Pil grimi, ko so prišli v srednjem veku iz Anglije. Veliko se je seveda izpremenilo izza onega časa. Zgodovinska skala, na kateri so počivali, takozvano Plymouth Rock, obdaja sedaj primeren spomenik.

Polemika.

Polemiziranje in debatiranje je neizogibno v vsaki družbi, ki nje člani niso istih nazorov glede vere, politike, znanosti, umetnosti ali tudi samo glede vsakdanjih dnevnih vprašanj. Ker pa ni lahko najti dveh oseb, katerih mnenja bi se po vsem krila, zato tiči kos polemike že vsakem razgovoru, brž ko stopi izza mej zdržnega pripovedovanja: Govoru sledi ugovor. In ravno v tem bolj ali manj živahen besednem borenju mnenja proti mnenju s pomočjo dokazov in protidokazov leži privlačnost, zabavnost pa tudi koristnost že navadnih prijateljskih sestankov. Da bi morali pa samo poslušati pripovedovanje koga drugega, ne mogli ali ne smeli bi pa tudi sami v pripovedovanje poseči z vprašanji ali ugovori, to bi nam kmalu presedalo, zlasti če bi pripovedovalce za nas ne imel avtoritativne veljavnosti. Polemika, če tudi je najprostejši obliki, je potemtakem naraven iz človeške duševnosti izvirajoči pojav, koristen, ker se po njej bistrijo pojmi, in zabaven, ker se z njo merijo duševne moči. Vendar pa ostane koristna le toliko časa, dokler se bavi z načeli, z osebnimi pa je toliko kolikor prihajajo v poštev kot nosilce tistih, in zabavna, dokler se giblje v mejah konvencionalne dostojnosti. Kakor hitro se pa loti lastnosti in dejanj, ki s pobijanimi načeli oseb nimajo nič opraviti, potem ni več polemika, ampak obrekovanje in natolcevanje, in kakor hitro prekorači meje spodobnosti, potem ni več polemika, ampak prekanje in zabavljanje.

Na to polje, to je, na polje osebnih napadov, zmerjanja in celo nasilnosti polemika kaj lahko zdrkne pri maloizobraženih, mladih ali pa sploh osebah razdražljive narave, zlasti če gre za vprašanja, za katera so ljudje navadno najbolj občutljivi, kakor npr. za versko ali politično naziranje. Dasi to seveda ni opravičljivo, je vendar kolikortoliko umnevno, prvič že z ozirom na zgoraj omenjene kakovosti debatatorov, drugič pa tudi, ker se v naglen besednem boju težko da vsak izraz tako pretehtati, da bi nasprotnik ne mogel v njem najti kaj žaljivega. Končno pa tudi idealna škoda, ki jo taka osebno prekanje zašla polemika povroča, ostane navadno brez prehudih posledic. Krog udeležnikov je običajno zelo omejen, izgovorjena neprimerna beseda pa se navadno spet kmalu pozabi.

Čisto drugače je pa soditi in obsojati način polemiziranja, ki se je v zadnjem času vnovič vgnezdil v naši publicistiki; ker tu nimamo več opraviti samo z govorjeno, ampak s pisano, torej premišljeno besedo, ne več z zaključnim iverilom oseb, ki se polemiziranja, četudi le pasivno, udeležujejo, in ne več z mladimi ali maloizobraženimi ljudmi, ki ga vodijo. V zadnji publicistiki odpadejo vsi oziiri, ki bi mogli tako zgrešeno polemiko opravičiti, in odpasti morajo tembolj, ker so nje kvarne posledice nepregledne, ako se jih tudi trenutoma ne zavedamo, ne glede na njeno neplodnost in smešnost.

Oglejmo si naprej kvartnost! Ker velika večina našega občinstva domala ne čita drugega ko dnevne liste, si po njih ne uravnava samo svoje politične orien- tacije, temveč črpa iz njih tudi največji del svojega znanja. Za njega so torej članki ne le obve-

stitelji v političnih zadevah, ampak tudi najvažnejše iz obračevalno in vzgojevalno sredstvo.

Zdaj pa pomislimo, kaka vzgoja in znanje je to, ki jim ga nudijo polemični predali naših časnikov, ki mrgole sumničnej, častikraje, laži in škodoželjnosti, čisto tudi čisto prostaških psov, naperjenih proti ljudem, ki niso nič drugega zakrivili, kakor da so nasprotnega političnega in svetovnega naziranja, v resnici pa lahko vro posten in spodobni ljudje. Mislim, da se nikomur ne zamerim, ako navedem na tem mestu konkreten slučaj: Kaj vse se je v nasprotnih listih pisalo, zlasti pred vojno, n. pr. o ljubljanskem županu! Menda, ni grde lastnosti, ki se jima ne bi bila pripisovala in očitala. Resnica, hčerka božja, pa se je pri tem bridko jokala. — Kar bi članki utegnili koristiti s svojimi političnimi in popularno-znanstvenimi članki, to in še več pokvarijo nato s svojimi polemičnimi harlekinjadami.

Pa zlo bi še ne bilo tako hudo, ko bi občinstvo čitalo tudi liste nasprotnih struj; potem bi si vsaj izobrazili del od njega sam usvaril bolj ali manj nepristransko sodbo. V resnici je pa pretežna večina navezana je na časopise svoje stranke, navedeno še samo na enega — čitanje nasprotnih se jim ponekod celo zabranjuje —, in tako si lahko predstavljamo, kaka zmednost vlada v možganih teh revežev: Voditelji lastne stranke so jim polbogovi, vodje nasprotnih polvrugi; v lastni stranki je vse vzorno, v nasprotni vse ničvredno. In tako vzgojeni pristajajo potem imenujejo zavedni volilci! Hvala lepa za tako zavednost! Tako pisanje ni vzgajanje k politični zavednosti, ampak k nestrpnosti in napuhu.

Nadalje je treba pomisliti, da naše publicistične ljubeznivosti ne ostanejo samo med nami, kakor ostanejo prepri v rodbini med štirimi stenami, temveč da jih čitajo tudi inozemci. No, in ti morajo imeti lepo sliko o kulturnih odnosajih našega naroda, ako si jo ustvarjajo zgolj iz pisave našega časopisa! — Naj mi pri tej priliki nihče ne opreka, češ da pri njih ni nič bolje. Bodisi v drugem

oziru kakorkoli, toda eno je gotovo, da v vodilnih dnevnikih inorodcev še nisem nikdar našel na tako prostaško polemiko, s kakršno nas pitajo nekateri listi, ki tudi hočejo veljati za vodilne. Zato se čisto nič ne pomisljam povedati na ves glas, da bi našemu narodu delal veliko krivico, kdor i njegovo kulturnost meril po pisavi našega dnevnega časopisa.

Pa ko bi se z natolcevanjem, z vničevanjem in s potvorbo istinitosti v resnici kaj doseglo, četudi le v strankarsko korist! Ne glede na to seveda, da bi tako ravnanje tudi v tem slučaju bilo vsaki etiki v obraz, bi vendar iz vidika naše strankarske podvignosti bilo kolikortoliko umljivo. Res je nadalje tudi, da se radikal ne stranke rade poslužujejo radikalnih sredstev. Toda ta se kmalu obrabi, kakor se kmalu skrha preostro nabrušen nož. V prvem hipu mogoče da učinkujejo, potem se pa čitatelji nanje navadi, otopi, in ker leti psotka sem, psotka tja, pride občinstvo slednjim do uverjenja, da ni niti enemu, niti drugemu verjeti. Je tako kakor pri napačni vzgoji otrok. Pri gojencu ki je vajen palice, tudi s tepenjem ne boš več mnogo opravil.

Ogromen deficit francoskih železnic.

Iz Pariza poročajo: Vsled zvišanja plač železniškemu osebju in podražjenju materiala za 270 do 300 odstotkov in vsled pomnožitve osebja izkazujejo francoske železnice za lansko leto deficita 3 in pol milijarde frankov. Letos se obeta še večji deficit. Zato pa bodo cene na železnicah ogromno zvišane.

Nesreča pri vožnji.

Iz Pokrč poročajo: Velika nesreča je zadela velespoštovano Jančevo hišo na Ladinjah. Vsled avtomobila se je posestniku Alojziju Kvančniku na cesti iz Velikoveca splašil konj in padel je raz voz tako nesrečno, da si je v stegno zlomil nogo. Na prizadevanje na pomoč prihitelih so ga naložili na avtomobil in prepeljali v celovško bolnišnico.

POZIV
na
Drugi letni občni zbor delničarjev
za
PRVO AMERIŠKO — JUGOSLOV. IZVOZNO in UVOZNO ZDRUŽENJE
CHICAGO — ILLINOIS.

ki se vrši v sredo, dne 23. junija 1920, ob 10. uri dopoldne v društvenem prostoru, 9. nadstropje National Life Building, 29 South La Salle Street, Chicago, Ill.

Dnevni red:

- I. Volitve verifikacijskega odseka.
 - II. Volitve: a) predsednika.
b) podpredsednika.
c) tajnika zbora.
 - III. Poročilo Upravnega odbora o delovanje Združenja.
 - IV. Absolutorij Upravnemu odboru.
 - V. Volitve Upravnega odbora za bodoče leto.
 - VI. Predlogi in slučajnosti.
- Pravico prisotnosti na občni zbor imajo delničarji. Vsaka delnica ima glas.
Delnica služi obenem kot legitimacija ob vhodu v zborovalnico.

UPRAVNI ODBOR.

Optimistično zrno.

De še le izguba počti človeka, kaj je imel, o tem tvori za nas turobni komentar dosežani razvoj narodnega življenja v zasedenem ozemlju. Kdor je vsaj po časopisju zasledoval neskončno trpljenje primorskih Slovencev, si more napraviti približno sliko o ultraturški upravi in italijanskem pašaliku, kdor pa je imel večkrat priliko, na lastni koži in lastni denarnici občutiti blagodejnost laške pravice, ta se mora čuditi žilavi vstrajnosti tamošnjega ljudstva in si lahko napravi predstavo o neprecenljivi izgubi, ki jo utrpel vsled okupacij slovenski narodček.

Kljub vsemu pritisku Primorce ne klone. In da ne klone, za to ve, da je treba predvsem narodnega ponosa. Da pa ponosa ni, koder ni narodne kulture, na to ga spominjajo naši skupni pogreški iz komaj pretekle naše zgodovine. Kakšno drugo pleme bi se v istem položaju zateotiziralo s stokratnimi pro in kontra v neplodno pričakovalno politiko. Slovenski Primorce pa je rojen praktik. Saj so se vse lepe slovenske resolucije porajale doslej v ljubljani in bolj kontinentalnih mestecih, trda kraška tla in nekompromisno morje niso bila ugodna zemlja za izmišljene perspektive. Tudi dandanes ne. Mi odrešeni govorimo o "najboljši pedagogiki" in prepnučamo mladino do končne ureditve nikoli do konca razvoljivega vprašanja verižniškim in podobnim privatnim poslom, na zasedenem ozemlju izvajajo, se trenutno izvesti da: ustanavljajo stanovsko-izobraževalne krožke, diletantska dramatična društva, čitalnice, pevске zbornice itd. vse po krajevnih možnostih. To pa še ne bi bila glavna stvar. Pomembna in za nas vzgledno je marljivo delovanje teh prostevnih organizacij. Neka sveta navdušenost za sveto stvar podaja vsem tem vsled neugodnih razmer v ozkem krogu se vršečim napravam toploto odkritosrčnosti; nekaj renesančno svežega diše iz te preprostosti, ki mora govoriti resni volji z večjo prepričevalnostjo nego bi zmogli to govorniški talenti. Poučna predavanja se vrše relativno pogostejše nego v osvobojeni Sloveniji, gledališčne prireditve se vrše relativno pogostejše nego v osvobojeni Sloveniji, gledališčne prireditve obilnih diletantskih društev zanjejo lepe uspehe kljub shakespeareovski primitivni režiji in inscenaciji, koncerti "Glasbene Matice" in po vsej deželi raztrošenih pevskih društev se ponašajo z obilnim obiskom. Slovensko primorsko časopisje ne pozna strankarskega pričkanja in stoji, ker preostane za stvarne članke ves prostor, na visoki stopinji, kar se tiče informativne službe, resnosti in dostojnosti tona. Že ni več redek pojav, da se prikaže tudi slovenska knjiga v primorskih založnitvah in prepričani smemo biti, da primorska vzbojenost oplodi našo literaturo s marsikaterim doneskom k jugoslovanski kulturi. V zadnjem času je začela izhajati v Gorici splošno kulturna revija "Mladika". Živahno ondoto družabno življenje se giblje v oživilnem tempu, vse kaže na idealno stremljenje, ki je mora izzvati vsaki neupravičeni sovražni pritisk, od strani kulturno prežetega naroda — kakor so primorski Slovenci.

Strokovne šole.

Lesna strokovna šola v Kočevju večjih bukovih. Ves material, ki je bila ustanovljena že leta ki bi se rabil v šolskih delavnicah, 1882. Ustanovil jo je nemški bi se moral dovažati gotovo naj- "Schulverein" in v začetku tudi več iz Kočevja, ki leži v sredi lepopolnoma zdrževal, dokler ni pih plemenitih gozdov kneza prevzela leta 1898 vlada vse učne Auerperga. Kar se tiče obrtnosti kot državne nameščence, sti, je ista gotovo razvita toliko v med tem ko je za poslopje še naribniški okolici kakor tudi v Vel. dalje skrbel "Schulverein". — Šo. Laščah, Robu itd. in se vsi ti krala je bila zelo dobro preskrbljena ji v tem oziru po vsem lahko mekakor z učnimi pripomočki tako rijo s Sodražico.

tudi z materialom. Obiskovalo V Sodražici bi se moralo začeti tu to šolo letno po 40 učencev, ki s šolo od temeljnega kamna. Kdo so bili po večini Nemci. Kakor bo plačal stroške, to so vse samo zatrujejo Kočevci, je imela šola skrb, ki pridejo pri današnjih precej lepe uspehe, dasi med ko-razmehal zelo v postev. čevskim ljudstvom ni bilo zanjo. Moje skromno mnenje je, da toliko zanimanja kakor med slo-lesna obrtna šola ne spada nika- venskimi, kateremu pa je bila ne- mor drugim kakor nazaj v Kodostopna ravno vsled nemškega čevje. Kočevje je naše naravno jezika. — Pametni ribniški obrt- središče. Slovenska obrtna stro- niki so si sicer želeli, da naj bi se kovna šola bi povzdignila tukaj- nekaj napravilo, da bi šola služila šnji slovenski živeli in njega go- celemu okraju, a je bil ves trud spodarsko moč.

Zastoj, ker je pač morala ostati nemška trdnjava.

V februarju leta 1919 pa se je lesna strokovna šola v Kočevju zaprla. Kaj se je potem zgodilo s to šolo, pove članek "Jota" do- voljo točno. Uničilo, odpeljalo in razmetalo se je precej dragocene- ga materiala in danes stoji v Ko- čevju poslopje brez haska v skrajno zanemarjenem stanju. Žalob, da se tedaj med kočevski- mi Slovenci ni našel človek, ki bi se bil energično uprl proti odlo- kom in delu gospodov, ki niso poznali okraja in naših domačih razmer.

Začelo se je govoriti, da se po- stavi obrtna šola v Sodražici. Kot rojak iz ribniške doline, ki dobro poznam našo domačo obrt še bo- lje pa naše ljudstvo, sem prepri- čan, da je bila ta misel že v za- četku nesrečno zamišljena — mrtvo rojeno dete, ki ni v stanu, da kdaj oživi. — Kdo naj zgradi v Sodražici poslopje za šolo, kdo preskrbi stanovanja za učence, stanovanja za učitelje itd. Vlada šole ne bo gradila, to zagotovilo je imel priliko slišati tako g. posl. Škulj, kakor tudi prizadeti širši krogi ravno iz ust gospoda, ki ima v tem oziru odločujočo be- sedu.

Sodražica leži najmanj 6 km od železniške postaje nekako ob stra- ni kočevskega političnega okra- ja. V bližini ni bogvekakih goz- dov. Kar je še tukaj, je pevecini izsekano. V sodražki okolici ne najdemo ne hrastovih gozdov in

Za okraj je silna škoda, ako ne dobimo v najkrajšem času te šole nazaj. Prazno poslopje čaka na- jo, vrhu tega je tukaj tudi pre- več lepih stotisočakov. Stroji, ki se so odpeljali, naj se vrnejo. Dol- žnost vseh poklicanih faktorjev je, da delajo na to. Lesna strokov- na šola je veliko bolj dostopna interesentom v Kočevju kakor v Sodražici, sicer pa je bilo navdu- šenje za obrtno šolo v Sodražici bolj umetno kakor iskreno, ker se vsakdo zaveda, da mora strokov- na lesna šola služiti celemu okra- ju in ne samo mali sodražki doli- nici.

Na obrtni lesni strokovni šoli v Kočevju je bila tudi obrtno na- daljevalna šola. Pozneje se je u- stanovil še trgovski tečaj in ri- sarski tečaj, poučevalo se je še modeliranje, mizarstvo, rezbar- stvo in strugarstvo za učitelje, šolske učence in gimnazijce. — Profesorji so prirejali potovalne tečaje za domače obrtnike. Napo- sled so se poučevali še invalidi v lesnih obrteh.

Kako bi bilo vse to mogoče v Sodražici, naj povedo pa oni, ki se zavzemajo za obrtno šolo te vr- ste v Sodražici!

Jos. Ilc.

Češki producenti bombaža v Ameriki

snujejo organizacijo čehoslova- škikh producentov bombaža v svr- ho izvoza tega predmeta za čehoslovaške predilnice.

Roka Poljske, a kojega glas?

Naj bo izid poljskega pustolovstva v Rusiji tak in naj stoji za tem gibanjem ta ali oni, resnica je, da to pustolovstvo ne more prinesati ničesar dobrega za centralno Evropo. Tako izjavljajo berlinski poročevalci ki pravijo, da je izbruh novega požara v Evropi sicer briga vseh evropskih narodov da pa smatrajo ta požar Nemci, ki niso v stanu postaviti se emu požaru po robu, za največjo nesrečo, ki jih je mogla zadeti. Frankfurter Zeitung pravi, da prevladuje v Nemčiji prepričanje, da bi Poljska ne mogla na svoje lastne roke prizoriti tako velikega podjetja v vojaškem in političnem oziru, kajti ne mogla bi se oborožiti tako tajno in brez sodelovanja zaveznikov. Nemška poročila pravijo, da je eden največjih razvojev dobe po vojni ustvarjenje velikanskega vojnega stroja Poljske, ki ob času sklenjenja premirja sploh ni obstajal in ki obsega sedaj organizacijo skoro sedem sto tisoč mož. Vred tega se stavlja vprašanje, v koliko meri sta Anglija in Francija, skupno ali posamično odgovorni za to oboroženje poljske. Glede te točke pravi Frankfurter Zeitung:

— Uloga Francije je bila aktivna, dočim je bila ona Anglije bolj pasivna. Mr. Lloyd George je moral dobro vedeti, da se njegovemu nasvetu ne bo sledilo, ko je svetoval Mr. Pateku, poljskem ministru za zunanje zadeve, naj sklene mir z Rusijo. Če se je kaj storilo v Londonu, da se ohladi vojno razpoloženje Poljske, ni dosedaj prišlo to na dnevno luč. Na drugi strani pa je zavezniško časopisje storilo vse, kar je bilo v njegovi moči, da spravlja v svet napačna poročila s spomladni ofenzivi boljševikov proti Poljski ter zavraža s tem javno mnenje. V ta poročila so vrjeli ter jih strasno propagirali tudi naši nemški Don Kijoti reakcionarnih halucinacij. Šele pred kratkim se je Lloyd George, ko je omenil Rusijo, omejil na ugotovilo, da je najvišji svet sklenil spustiti se v direktna pogajanja z moskovsko vladjo z ozirom na zopetno obnovljenje trgovskih odnosov. V istem trenutku pa se je pričela poljska ofenziva

Manchester Guardian hoče vedeti kako smisel ima ta blazna invazija Poljakov v Rusijo. Poljska je upuščena od lakote in legarja, — pravi list nadalje, — njen narod strada ter prosí celi svet za milodare. Popolnoma bankerotna je in ne more niti teden dni voditi redne administracije, a kljub temu je zaposlena z obširnimi vojaškimi operacijami na fronti 250 milj, ob kateri, — kot se bahavo objavlja, — so njene čete daleč napredovale ter ujele veliko število jetnikov ter zajele mnogo vojnega materiala. Kdo stoji za vsem tem? Kdo plača to? Kaj je namen tega? Kako dolgo bo šla še ta norost naprej? Poljske armade so bile zavzele ozemlje, kojega ne poljsko prebivalstvo znaša dva krat toliko kot ono prave Poljske. Ali pričakuje poljska vlada, da se ji bo dovolilo obdržati vse to? Poljska bi mogla držati to ozemlje le s tujo pomočjo. Poljske armade so navalele v Ukrajino ter ogrožajo Kijev. Ukrajina pa je bistveno potrebna za rusko državo, ne le kot žitnica in skladišče rud, temveč tudi zaradi tega, ker bi bila Rusija brez Ukrajine odrezana od Črnega morja. Kaj je pomen in cilj tega, da ni najvišji svet določil izločitve Poljske? S tem problemom so se pečali v Parizu preteklo leto in dogovorili so se glede dobre meje. Neke skrivnostna sila pa je stopila vmes ter preprečila uveljavljenje tega sklepa ter najbrž tudi dosegla, da se od onega časa naprej ni več vzelo v roke te zadeve. Poljska vlada je predlagala pogajanja za mir, a ta pogajanja je ruska vlada takoj zavrnila, ker naj bi se vršila v nekem mestu na ruskem ozemlju, katero so Poljaki pregazili. Poljska invazija, čeprav je mogoče sedaj uspešna, ne more biti končno prav nič bolj uspešna kot je bila nemška invazija. Med tem pa povzročena nepopisna gorja tako pri zavojevalcih kot pri zavojevanih. Kdo je odgovoren za ta zločin?

Spomin na izjalovljenje slihih podjetij admiralov Kolsaka ter Denikina bo mogoče stregli Poljake, ko bo enkrat konec njih sedanjega imperijalistične histerije, — pravi Daily News, ki nadaljuje: — Kot stoji stvar sedaj, hočejo general Pilsudski in njegove armade saviči za podoben

restavracijo miru v Evropi. V trenutku, ko je pričela Rusija, ki je stavila Poljske pametne mirovne pogoje, obračati svoje armade od boja k delu, so nastopili Poljaki ter izjavili, da mora iti boj še naprej in da je treba rekonstrukcijo še nadalje zavleči. Največje važnosti je, da izvedemo, iz katerega vira dobiva bankerotna Poljska municijo za sedanji blazni napad in kateri izmed zaveznikov je pripravljen trošiti svoj denar za tako vojaško agresijo. Ameriški ekonomski so se povsem upravičeno izrazili proti nadaljnjemu dovoljevanju kredita za Evropo, ki se ni otrešla svojega militarizma. Ali je kaj resnice v govorici, da ima Poljska velike zaloge ameriške municije? Če je to res, ali je kupila to municijo za gotov denar ali na kredit?

Londonški Daily Chronicle pravi, da je politična zgodovina za tem bojem v kratkem naslednja: — Skozi celo leto s ose vršili poskusi, da se uvede mirovna pogajanja med Rusijo in Poljsko. Poljaki nujno potrebujejo miru. Boljševiki pa so nastopili na tak način, da so jih prepričali, da ne nameravajo uveljaviti nobenega trajnega miru, temveč le premirje, ki bi omogočilo novo rdečo ofenzivo. Poljaki pa so medtem izdelali svojo lastno politiko. Postavili so se namreč na stranu Petlure, ukrajinskega voditelja ter mu pričeli pomagati pri ustanovitvi nje neodvisne ukrajinske republike.

V Franciji pravi napol oficijelni pariški Temps, da zasleduje poljski program dva glavna cilja ter pravi nadalje: — Na eni strani je ostajal namen, da se napade boljševiške sile na poljski fronti in da se jim odvzame material, katerega so nagromadili tam. Na drugi strani pa je obstajal namen, da se organizira neodvisna država, oproščena boljševiške vlade, med Poljsko ter južno sovjetsko Rusijo. V namenu, da ustanovi to neodvisno državo, je sklenila Poljska zvezo za Ukrajino Petlure. Poljska vlada ne namerava določiti odnosa, v katerih bo Ukrajina živel z bodočo Rusijo. — Sto možnosti sili na dan z ozirom na to, — je izjavil pred kratkim neki poljski državnik, — in mi ne skušamo uganiti, katera možnost se bo izpolnila. Soglasno z voditelji poljske politike noče Poljska ničesar drugega kot mejo in miroljubnega soseda. Spraviti pa hoče tega miroljunega soseda v položaj, da bo mogel razviti svoje velikanske narave vire na korist cele Evrope. Prav kot je general Pilsudski vrnil Dvinski Letom, ki so sodelovali s poljsko armado, prav tako bo vrnil Kijev Ukrajincem, ki so sodelovali z njim pri oproščanju njih dežele. Stem, da bo ostala verna tem principijem, bo nudila Poljska lep vzgled, prav kot je nudila Evropi veliko uslugo, ko je pregnala boljševike iz Ukrajine. Vred tega bo tudi imela pravico pričakovati, da se njena vlada vdeleži vseh razpravljanj kot enakoverden sovedeleženec v zadevah, tikačjih se njenih interesov. Poljska zahteva, da se ji dovoli dostop na konferenci v Spa. Da doseže to legitimno zahtevo, računa lahko s polno podporo Francije.

Angleška pomoč francoskim mestom. Francija energično deluje na vzpostavitev po vojni tako hudo prizadetega državnega dela. Pomoč prihaja pa tudi od zunaj. Tako si hoče cela vrsta angleških mest vzeti v svoje varstvo po eno porušeni francoskih mest in jim pomagati do novega razcveta.

Kje bi mogli biti še Poljaki, ako bi se posvečali notranjemu gospodarskemu, socialnemu in kulturnemu delovanju, mesto da ogrožajo dežele slovanskih narodov. Tako je vzkliknil dr. Glazovski v Lvovu v razgovoru s poročevalci listov o letošnji letini. Ravnatelj dež. gosp. zavodov Glazovski pravi, da je bila setev letos jako mala, torej bo tudi žetev neznatna. Gospodarstvo je naravnost katastrofalno. Kmetijstvo trpi zlasti na pomanjkanju konj, tako da se plača za par konj že 80 tisoč kron. Vse je rekvirirala poljska vlada za armado. Morda tosta glad in beda pončila Poljake, kam vede imperijalizem.

Moderni bum nosi bol ovrtnik

— Kdo pa so ti lepo oblečeni mladi ljudje, katere vidite stati pred kino gledališči ob devetih zjutraj, ko gredo drugi krščanski ljudje na delo?

W. C. Starkey, član državnega employment urada iz Illinoisa, je odgovoril na to vprašanje, ne da bi se pomisljal niti en trenutke.

— No, to so elegantni buni mesta Chicago, — je rekel. — Najmanj deset tisoč takih hodi sedaj po ulicah Chicago in vsakdo drugo mesto je polno njih.

Ugotovljenje vrste "elegantnih bumov" je nudilo številna presenečenja ter dodalo še nadaljni problem, s katerimi se moramo pečati danes v Ameriki.

— Da, to je čisto nova vrsta ljudi, — je nadaljeval. — To je bum, katerega je preobrazila prohibicija. On nosi sedaj bel ovrtnik ter je zaupstil svoja prejšnja skrivališča ter svoje brloga. Kljub temu pa je še vedno isti stari bum, a brez kocin po obrazu ter smrdu po žganju.

— Štiri divizije delavske armade, so določene za bulevardno službo v tem mestu. Ti vojaki so vedno na dopustu ter ne poznajo nikakega zgodnjega vstajanja. Prav nič se ne brigajo za piskanje tovornih pišalk ter se spravijo spat, ko ugasnejo zadnje luči krog četrte ure zjutraj.

— Nočejo delati več kot tri dni na teden in zahtevajo plačo sproti vsaki zvečer.

Številke, katere ima na razpolago delavski posredovalni urad, kažejo, da se vsaki ponedeljek zjutraj oglasi za delo nekako 25.000 ljudi. Vsi zahtevajo dnevno delo ter se nočejo lotiti nobenega posla, v katerem se ne plačuje vsaj enkrat na teden.

— V ponedeljek in torek prihajajo ti ljudje sem, da se informirajo, kaj jim moremo ponuditi, — je nadaljeval Starkey. — Če je treba 25 mož po šestdeset centov na uro ter izplačanje vsaki zvečer, bo pet in dvajset ljudi skočilo na noge ter prosilo za dotični job. Če pa je treba isto število mož za delo, katero se plača enkrat na teden, potem se jih nekako deset odzove temu povabilu. Če pa je treba vzeti kako službo v tvornici, v kateri plačujejo vsakih štirinajst dni, ni najti niti enega, ki bi prevzel tako službo.

— Vsi ti delajo za železnice v skladiščih, za ekspresne družbe v slučaju velikega prometa, za promogarske družbe, za kompanije, ki gradijo žito v elevatorjih in silne vrste dela. Nikdo pa noče delati več kot dva dni v tednu.

— Če bi bil to le razred prejšnjih postopavcev ter bumov, bi ne bila stvar tako resna. Kot pa stoji stvar sedaj, je najti številne, strokovno dobro izurjene delavce, ki se oglašajo za take vrste delo. V prejšnjih časih so hodili buni naokrog umazani in neobriti, vendar pa so delali več, da dobe denar za pivo in žganje. Sedaj pa morajo izhajati brez piva ter ne čutijo nikake potrebe, da bi delali, razven toliko, da dobe denar za branje, stanovanje in kino-gledišče.

Spor med zavozniki radi Nemčije

Najrazličnejši londonski listi vztrajajo na tem, da vladajo med zastopniki Francije, Anglije in Italije ostra nasprotja glede načina, kako naj se uveljavi versailleska pogodba. Dočim zahteva Francija energično vojaško intervencijo, skušata uveljaviti Lloyd George in Nitti svoje nazore, da treba prisiliti Nemčijo k spoštovanju pogodbe z ekonomskimi odredbami.

"Westminster Gazette" trdi, da predlagata Lloyd George in Nitti, naj Francija znatno omeji obseg zasedenega ozemlja, zato pa naj zasedbo podaljša dalje, nego je to v pogodbi določeno. "Evening Standard" poroča, da konča konferenca v najkrajšem času, kar pomenja, da je nesporazumljenje med tremi ministrskimi predsedniki tako globoko, da smatrajo za potrebno, pogajanja odložiti na ugodnejši čas. Na vsak način se bo konferenca zadovoljila, ako definira glavna vprašanja, ki so ostala dosedaj

K vprašanju zakonodaje v Sloveniji

Zakoni naj bodo trdna podlaga vsaki državi. Vse javno življenje, red in svoboda se opira na obstoj zakone in gorje državi, v kateri se vera v zakone omaja. Posvodi opazamo stremljenje, da se naj stare pravne institucije in zakoni izpreminjajo le na poseben način, ki prepreči vsako prenašanje in omogoči vsestransko pretrgavanje predmeta.

Ko je avstro-ogrska monarhija razpadla, je narodna vlada SHS v Ljubljani s sporazumom z Narodnim večem države Slovenecv, Hrvatov in Srbov izrecno določila, da ostanejo vsi stari zakoni in navedbo do preklica ali izpremembe v veljavi. S tem se je v interesu reda pripoznalo, da ostanejo stari avstrijski zakoni kot zakoni in stare avstrijske navedbe kot navedbe v veljavi in da se smejo predrugačiti pač le na način, kakoršen je potreben za izpremembo zakonov oziroma naredb.

Gre za vprašanje, kdo je zakonodajni činitelj v državi, od tedaj, ko se je narodno predstavništvo sklicalo in ko smo namesto stare Narodna vlade SHS v Ljubljani dobili belgradskim ministrstvom podrejeno deželno vladjo za Slovenijo.

V prvi vrsti pač kralj in narodno predstavništvo. To narodno predstavništvo ni zbor pravih ljudskih zastopnikov, temveč le produkt kompromisa med strankami, ki so se same dogovorile glede števila zastopnikov vsake posamezne stranke. Zato se vedno nadomešča to narodno predstavništvo parlament, ki bi izšel iz volitev. Narodno predstavništvo, ki se ozira le na dogovor med političnimi strankami, seveda nima trdne podlage in zadostre notranje sile, čemur je dosedanje delovanje narodnega predstavništva najboljši dokaz.

Vojni čas je zahteval novih zakonitih doiočb, oziroma izpremembo starih. Ako narodno predstavništvo ni delovalo, je pač vsa zakonodajna oblast prešla na kralja, ki izdaja na predlog pristojnih ministrstev in po zaslišanju ministrskega sveta zasilne odredbe ki imajo značaj začasno veljavnih zakonov.

posamna ministrstva in naša deželna vlada brez zakonitega pooblastila zakone predrugačijo in sive dolžnosti državljanov ustvarjajo. To se na različne načine godi, bodisi s pomočjo ministrske ali deželnovaladne naredbe, bodisi kar enostavno na ta način, da se ta ali oni obstoječi zakon kratkoma ne pripozna in ne vpoštevata pri izdajanju konkretnih ukrepov. Vsem tem nedostatom kolikor se nanašajo na deželno vladjo, so v prvi vrsti ministrstva sama kriva. Ministrstvo za notranje zadeve je v svojem odloku z dne 3. marca 1919 št. 6564 izrecno povdarjalo, da se naredbe deželne vlade izvzemši iz vršilnih navedb posameznih poverjeništev ne smejo več izdajati brez vednosti oziroma odobrenja onega ministrstva, v čegar resort spada dotični predmet. Le v primerih hipne in neodložljive potrebe sme rezelna vlada samolastno izdati naredbo, mora jo pa začno z razglasitvijo vpslati dotičnemu ministrstvu v naknadno odobrenje.

Da je ta ministrski odlok popolnoma zgrešen, je jasno. Sloni seveda na povsem napačni premisi, da sme minister brez kraljeve sankcije začasne zakone izdajati. Toliko spoštovanja pred zakoni moramo že imeti, da izdajajo zasilnih navedb brez zakonitega pooblastila prepustimo le najvišjemu činitelju v državi in to je kralj. Pravni čut je že med vojno preveč trpel in ne gre, da bi ga kar gazil.

Dočim gori omenjeni ministrski odlog glavno besedo pridrži ministrstvu, je pa neko drugo ministrstvo načrt kraljevske naredbe, ki jo je predlagala tukajšnja deželna vlada, kratkoma vrnilo deželni vladi, da ista v seji celokupne deželne vlade s svojim sklepom, da naredbi "zakonsko" moč. In lo je vendar za zelo važne predpise, namreč za izenčenje

gozdnopolijskih predpisov v Sloveniji.

Kaj naj si ljudstvo misli, če vidi, da se začasni zakoni včasih izdajajo potom kraljeve naredbe, včasih potom ministrske naredbe, včasih potom naredbe deželne vlade, pri čemur se lahko opipeti, da ravno najgloblje v zasebno življenje in v narodno gospodarstvo segajoče zasilne naredbe (začasni zakon) ne izda kralj, temveč minister ali deželna vlada.

Umljiv je tedaj strah gotovih krogov pred upravnim sodiščem, ki sestoji iz neodvisnih, neodstavljljivih in nepremestljivih sodnikov in ki bi brez ozir ana desno in levo sodili o ukrepih in razsodbah oblastev in o veljavnosti onih naredb, ki jih ni izdal sedanji najvišji činitelj v državi.

Z ustanovitvijo upravnega sodišča v Ljubljani v interesu mirnega razvoja ni več odlašati, sicer bode kmalu izginilo vse spoštovanje pred zakonom in razpasel grad političen nihilizem, ki obožuje le brutalno silo. To upravno sodišče bi v vseh primerih, v katerih naša pokrajinska oblastva v zadnji stopnji razsojajo in ukrepa-

je, razsodilo, če je zadnja administrativna instanca pomanjkljivo postopala oziroma, če je obstoječe subjektivne pravice posamnika in tedaj zakon kršila. Upravno sodišče je najboljši lek proti diletantstvu v javni upravi, ki se je že malo preveč razširilo. Ta diletantizem ustvarja dan za dnevom več socialnih odrešenikov, ki čutijo v sebi poklic ubogo ljudstvo osrečevati po znanem receptu "Ich bin der Doktor Eisenhart, kurier" die Leut' nach meiner Art".

ANGLEŠKI DELAVCI O RUSKIH RAZMERAH

London, Anglija, 11. junija. — Danes je bilo objavljeno prvo poročilo angleških delavskih delegatov, ki so se vrnili iz Rusije. Delegati pravijo, da so razmere naravnost neznosne in da jim posebno to nič ne ugaia, ker ima vlada pravico vmešavati se v osebnostno svobodo posameznika.

ALBANCI ZAJELI ITALJANSKE KARABINJEJE

London, Anglija, 10. junija. — Petnajst tisoč albanških ustašev

Sever's Balsam of Life

Splošna tonika.
Nihče ne bo oporekal izjavi, da je splošno zdravje odvisno največ od pravilne prebave. Če je prebava slaba, počasna ali nezadostna, se razvijejo druge bolezni. Vsakdo izmed nas bi moral torej biti oprezen in gledati, da je prebava redna.

Sever's Balsam of Life

(Severov Živiljski balsam) je zaželena tonika, ki je znana, da deluje razspesneje. Ta balsam je splošni stimulant in je dokazal svojo vrednost v zdravljenju nepravilne prebave, pomanjkanja teka, navade zabasjanja in splošno hira-joče stanje. Cena 85 centov in 40 dayka. Naprodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

je napadlo Dunkati most ter zajele več sto laških karabinjerjev. Pred napadom so ustaši previdno prerezali vso brzojavno in telefonsko zvezo.

Italija je poslala v Albanijo nekaj ojačenj.

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta, dopisi iz slovenskih naselbin, novice iz starega kraja, članki politični, gospodarski, izvirna poročila iz starega kraja, črtice, povesti, roman, šaljivo satirična kolona Peter Zgaga vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto	-	-	-	\$5.00
za pol leta	-	-	-	\$3.00
za mesto New York za vse leto	-	-	-	\$6.00

Najmodernejše |vrejena
TISKARNA

Vabila, okrožnice, plakati, koverta, pisemski papir itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York City.

Na posetih v Čehoslovaški.

V Modri na Slovaškem.

Vlak se je odpeljal nazaj v Modro. S postaje se vidi na severu temnomodro gričevje z gorami v ozadju, pod griči se vidi nekaj cerkev in hiš: tam je Modra.

Pridružila se je nam mlada slovaška kmetica v praznični obleki. Bila je doma iz bližnje vasi in nas je prišla pozdravit. Vpraševala je po svojih srbskih znanih, ki so pri nji med vojno imeli svoj dom. Njen mož je padel takoj prvo leto v Karpatih. Takrat se prepeljal več srbskih ujetnikov na delo v to okolico. Bili so raztrgani in zane-marjeni; nekdo je prišel skrivaj neki srbski ujetnik k tej ženi ter jo je prosil kruha. Spočetka se ga je bala, ker so listi pisali o Sr-bih strašne stvari; toda v nji je zmazalo slovaško srce in se ga je usmili.

Odtlej je postala njena hiša pravo zbirališče vseh srbskih ujetnikov iz okolice: tam so se shajali na pogovor, tam so si si-vali raztrgano obleko, tam so bili pomoči. Priprosta žena se je celo sama naučila cirilice, da je mogla pisati pisma onim, ki sami niso znali pisati. Pri tem se je naučila toliko srbsčine, kolikor je potrebovala, da se je s Srbi popolnoma razumela.

Parkrat je prišla tudi družina nekega srbskega profesorja iz Beograda v Bratislavo (takrat se je še mesto imenovalo Požun ali nadžarsko Pozsony), kjer je bila konfirmana. Ko to zve, poiskala je to družino in se ji ponudila, da ji pomaga, ako kaj potrebuje. Lahko si mislimo, kako je bilo iz-gnanim srbskim ljudem, ko jih je v tujem madžarskem mestu ob-hajala priprosta slovaška kmetka žena in jim je ponudila svojo po-moć. Od tega časa je ta žena v prave pomeni besede skrbela za družino srbskega profesorja in jim poslala vsega, česar so potrebovali. Imela je sama veliko kmet-tijo, tako jim je mogla z vsem po-streči; doma je imela dvojce malih otrok, mož je bil mrtev, a ona je našla časa, da je skrbela za srbske izgnance. Vedela je dobro, da bi imela neprijetnosti, ko bi bila po-litica ali žandarmerija zvedela, kako skrbi za Srbe, toda slučajno se ni našel noben človek v njeni bližini, ki bi jo bil naznanil.

En dan je prišla na kolodvor vprašat po svojih znanih, po družini onega profesorja itd. Ko nam je to pripovedovala, smo jo v resnici obudovali. Žena pa je smatrala vse to, kar je storila do-brega, za čisto naravno stvar; za-kaj bi človek ne pomagal nesreč-nemu človeku? Saj je to naša dolžnost! Posebno če je to naš človek, Slovan. Povabili smo jo s seboj v Modro.

Sedli smo na avtomobile in smo kmalu drčali po ravni prašni cesti preko polja proti modrim gričem. Iznad hiš se dvigajo 3 velike cerkve, okoli njih je ležalo malo me-stece. Privozimo na glavni trg — trg je bil poln ljudstva: a tu in tam ni bila več ona pisana mno-žica, kakor v Čataju; barve so bile temne, žene imajo modro ob-leko in vse je bolj meščansko.

Pozdravljali nas župan in razni drugi govorniki. Povdarjajo, da je bila Modra od nekdaj narodno mesto, saj je to mesto Sturovo. Naš govornik se zahvaljuje za sprejem. Tam ob hišah so stali pevci in zdaj zadoni "Naprej, za-stava Slave". Še nikoli je nisem slišal tako peti. Tu ob podnožju slovaških gor je zvenela v čisto posebnih glasovih, peti so jo ne-kako po svoje z našimi slovenski-mi besedami, in bila je tako lepa, da nas je ganila do solz.

Doživeli smo ta dan že toliko lepega, da nismo vedeli, kako bi izrazili svojo radost. Videli smo tudi, kako je ljudstvu ugajala ta naša himna. Zbor je zapel tudi "Lepo našo domovino" in potem nas je povabil župan, da si ogle-damo stari magistrat, kjer smo videli mnogo zgodovinskih zna-menitosti, stare slike, omare, sto-le, knjige itd. Nato so nas peljali v farno (katoliško) cerkev, po-kazali so nam gospodarsko šolo, no-vo moderno sirotišnico in lep evangeljski šolski internat za de-clice. S šolami, ki so imele namen potujčevati Slovake, Madžari ni so štedili; postavili so prav lepe stavbe, kakor na primer Nemei pri nas na Stajerskem. Vse te šole so prišle v narodne roke. Poleg teh modernih zgradb ima mesto lepoje-nje. Tako je izdal 1. 1844, kralj avstrijski, ki je bil takrat cesar, da se zadrži v obrambo narodnega jezika. Začel je izda-jati liste, "Narodnie Noviny" in "Orel Tatransky". Vsi tedaj je izgubil službo na liceju. Pisal je pesmi in prebujal narod.

1. 1848. je bil na slovaškem kongresu v Pragi. Po svojem de-lu nas spominja Stanka Vraza. Slovaki so imeli takrat isto vpra-sanje kot mi Slovenci. Kultura v narodnem jeziku jih je edina mo-gla rešiti od potujčevanja.

Nekateri Čehi so Šturu zame-tili, da je Slovake odtrgal od češke kulture, toda misel njegova je bila prava; pomislimo, koliko bi bili izgubili Slovenci, ko bi bili pisali narodu po ilirsko ali hrvat-sko! 1. 1848. je slovaški narod drago plačal svoje slovaško pre-pričanje. Sila madžarizacije je navali na uboge Slovake, bili so odtrgani od Čehov in domača knjiga je bila njih edini zaklad. Štur je bil izgnan iz Požuna, prišel je v Modro in je ondi umrl.

Stal sem ob njegovem grobu in premišljal to veliko tragedijo, ki se je vršila na tej zemlji. Zdaj je vse drugače: kar je bilo prej lo-čeno, se bo zdaj združilo; slova-ška literatura se je razvila in o-keplila sama v sebi ter sedaj se bo razvijala vzporedno s češko. Štu-rovo ime bo v nji ohranilo spo-min na čas najtežjih bojev, kar jih je preživel slovaški narod.

Obiskali smo tudi ravnateljico evangeljske šole, ki so jo Ma-džari zelo lepo sezidali, da so v nji postavili žensko mladino. Ravnateljica je bila svoj čas na Stajerskem v Rimskih Toplicah in se spoznala naše kraje. Služila je prej nekeje južno od Budimre-štev. Po prevratu se je vrnila do-mov, da postavi žensko vzgojo na narodno podlago.

Po sobi vseh slike čeških mož, v sredi njih je Jan Amos Kome-nsky, veliki narodni pedagog ter zadnji biskup preganjanih evan-geljkov, ki so po izgubljeni bitki na Beli Gori na Češkem (v letu 17. veka) bežali v slovaške kraje. Pogovor je nanesel na naše in slovaške razmere: s solzami v očeh mi je pravila ta vneti Slova-kinja o onih, ki hujšajo med na-rodom proti češkoslovaški državi. Razumel sem njeno bolešč. Naročila mi je mnogo pozdravov na vse dobre Slovence in na naše le-pe gore...

Zvečer je bila skupna večerja v dvorani. Po vem, kar smo vi-deli, smo si imeli mnogo povedati. Krasno je govoril evangeljski bi-skup (škof) o velikem delu, ki so ga izvršili Slovaki med slovaški-mi narodi, ker so bili dolgo časa prava vez med severom in jugom. Za njim so sledili govori od naše in slovaške strani. Medtem so na odru nastopali pevski zbori; iz cele okolice so prišli. Skoraj vsa-ka vas ima svoj pevski zbor; vodi jih učitelj ali organist. Fantje in dekleta, možje in žene: vse poje. In kako lepo! Peli so naše jugo-slovaške in svoje domače, narod-ne. Peli so tudi težje skladbe s čudovito dovršenostjo. Njih so sedje so prišli z njimi. Bile so pol-ne galerije. Da, ta narod ima bo-častnost. On je rojen umetnik: v njem živi slikar in pevec. V njem prevladuje čustvo: on živi po sr-cu, in ker je to srce tako polno dobrega in lepega, bo izpolnil svoj veliki poklic, ki ga ima tu pod Tatrami v središču zapadne-ga slovanstva.

Bilo je že pozno zvečer, ko smo sedeli na avtomobile, da se odpe-ljemo na kolodvor. Poleg mene je sedela ona slovaška kmetica, ki smo se zjutraj z njo seznanili na kolodvoru. Noč je bila temna, ko smo drčali po široki cesti. Žena mi je pripovedovala o vojni in o Srbih.

"Me žene", je rekla, "smo do-bro vedele, za kaj gre: prigovar-jalo smo možem, naj gredo k Ru-som. Može so se izgovarjali na prisego. Tako je padel tudi moj mož. In potem, vidite, kako Bog vse čudno uredi! Nikoli nisem prej slišala o onem srbskem pro-fesorju. Nisem niti vedela, ali bom mogla priti do njega. Pa pri-dem v Bratislavo in najdem hišo in ko sem stopala po stopnicah, se nam je zdelo, kakor da se že davno poznamo. Takoj smo se se-znali in smo si vse povedali: bilo je, kakor da so me pričako-vali. Jaz sem bila vesela, da sem mogla kaj storiti zanje. Kaj mi-slite, naš župnik je bil madžaron in bila sem v vedni nevarnosti! Kaj bi bilo, ko bi me bili zapeli? Dvoje otrok in posestvo, kdo bi skrbel zanje! Pa je vse dobro iz-šlo. Tako je izdal 1. 1844, kralj avstrijski, ki je bil takrat cesar, da se zadrži v obrambo narodnega jezika. Začel je izda-jati liste, "Narodnie Noviny" in "Orel Tatransky". Vsi tedaj je izgubil službo na liceju. Pisal je pesmi in prebujal narod.

1. 1848. je bil na slovaškem kongresu v Pragi. Po svojem de-lu nas spominja Stanka Vraza. Slovaki so imeli takrat isto vpra-sanje kot mi Slovenci. Kultura v narodnem jeziku jih je edina mo-gla rešiti od potujčevanja.

Nekateri Čehi so Šturu zame-tili, da je Slovake odtrgal od češke kulture, toda misel njegova je bila prava; pomislimo, koliko bi bili izgubili Slovenci, ko bi bili pisali narodu po ilirsko ali hrvat-sko! 1. 1848. je slovaški narod drago plačal svoje slovaško pre-pričanje. Sila madžarizacije je navali na uboge Slovake, bili so odtrgani od Čehov in domača knjiga je bila njih edini zaklad. Štur je bil izgnan iz Požuna, prišel je v Modro in je ondi umrl.

Stal sem ob njegovem grobu in premišljal to veliko tragedijo, ki se je vršila na tej zemlji. Zdaj je vse drugače: kar je bilo prej lo-čeno, se bo zdaj združilo; slova-ška literatura se je razvila in o-keplila sama v sebi ter sedaj se bo razvijala vzporedno s češko. Štu-rovo ime bo v nji ohranilo spo-min na čas najtežjih bojev, kar jih je preživel slovaški narod.

Obiskali smo tudi ravnateljico evangeljske šole, ki so jo Ma-džari zelo lepo sezidali, da so v nji postavili žensko mladino. Ravnateljica je bila svoj čas na Stajerskem v Rimskih Toplicah in se spoznala naše kraje. Služila je prej nekeje južno od Budimre-štev. Po prevratu se je vrnila do-mov, da postavi žensko vzgojo na narodno podlago.

Po sobi vseh slike čeških mož, v sredi njih je Jan Amos Kome-nsky, veliki narodni pedagog ter zadnji biskup preganjanih evan-geljkov, ki so po izgubljeni bitki na Beli Gori na Češkem (v letu 17. veka) bežali v slovaške kraje. Pogovor je nanesel na naše in slovaške razmere: s solzami v očeh mi je pravila ta vneti Slova-kinja o onih, ki hujšajo med na-rodom proti češkoslovaški državi. Razumel sem njeno bolešč. Naročila mi je mnogo pozdravov na vse dobre Slovence in na naše le-pe gore...

Zvečer je bila skupna večerja v dvorani. Po vem, kar smo vi-deli, smo si imeli mnogo povedati. Krasno je govoril evangeljski bi-skup (škof) o velikem delu, ki so ga izvršili Slovaki med slovaški-mi narodi, ker so bili dolgo časa prava vez med severom in jugom. Za njim so sledili govori od naše in slovaške strani. Medtem so na odru nastopali pevski zbori; iz cele okolice so prišli. Skoraj vsa-ka vas ima svoj pevski zbor; vodi jih učitelj ali organist. Fantje in dekleta, možje in žene: vse poje. In kako lepo! Peli so naše jugo-slovaške in svoje domače, narod-ne. Peli so tudi težje skladbe s čudovito dovršenostjo. Njih so sedje so prišli z njimi. Bile so pol-ne galerije. Da, ta narod ima bo-častnost. On je rojen umetnik: v njem živi slikar in pevec. V njem prevladuje čustvo: on živi po sr-cu, in ker je to srce tako polno dobrega in lepega, bo izpolnil svoj veliki poklic, ki ga ima tu pod Tatrami v središču zapadne-ga slovanstva.

Elihu Root, znani ameriški juristični izvedenc, je odpotoval v Ev-ro-po, kjer bo zastopal Ameriko na mednarodnem svetu.

Infekcijske ali nalezljive bolezni.

Podnebje in letni čas nista kljub velikemu uplivu, katerega imata na postanek številnih bo-lezni, neposredni vzrok za razšir-jenje takih bolezni. Ustvarjata je ugodne predpogoje za razširjenje bolezni s tem, da pospešujeta živ-ljensko zmoglost ter razmnoževa-nje bolezenskih kalov ali pa zmanj-šata odporno silo človeškega te-la proti tem kalom bolezni. Bi-siveni vzrok teh bolezni je iskati v majhnih živih bitjih, ki prode-re v naše telo ter ga okužijo. Vse bolezni, ki nastanejo vsled takih prenosnih glivic ali bakterij, o-značujemo s skupnim izrazom na-lezljive ali infekcijske bolezni.

Infekcijske bolezni se lahko prenese na ljudi neposredno po-tom okuženih oseb ter izločevanj slednjih ali potom prenosa s po-moščjo zdravih oseb ali živali kot na primer muh, ki prenašajo na-lezljive snovi. Koli se širijo nade-ja s pomoščjo živali kot na primer podgan pri bubonski kugi ter ko-marjev pri malariji ter končno potom snovi kot je naprimer pra-h ali pitna voda.

Pri skoro vseh infekcijskih bo-leznih pride v poštev tako nepo-sredni kot posredni prenos pri-njih razširjenju. Pri številnih infekcijskih bo-leznih se je posrečilo ugotoviti bolezenske kalove v obliki določenih vrst majhnih živih bitij, o katerih smo že govorili. Pri vsaki teh bo-lezni so našli v krvi iste vrste ba-cile ter nadalje tudi v mišicah, sluzi in odpadkih. Te kalove pa so manjkale pri zdravih ljudeh ali cnihi, ki so boleli na kaki dru-gi bolezni. Posrečilo se je tudi razmnožiti številne vrste takih kalov na umetno pripravljenem po-lju, obstoječem iz strjene govej-e juhe. Te bacile so zdravniki nato prenesli na zdrava bitja ter po-vzročili v njih simptome dotične bolezni. Napredek, katerega ima zaznamovati znanost na tem po-lju, izvira šele iz zadnjih desetle-tij ter ga je pripisovati v prvi vr-sti nemškemu učenjaku Robertu Kochu. Izkazalo se je, kako neiz-merne važnosti je poznavanje teh

njih glas, da je tako prav: nič se nisem bala. Naši listi so strašno lagali in nekateri so jim verje-li: meni pa je vedno srce reklo, da bo drugače. To je bila taka živa vera. In Srbi so tudi verovali, Srbi ni so nikoli obupali. Bili so zelo srečni, da so imeli vsaj eno dobro hišo, kamor so prihajali. Vsako nedeljo jih je bilo polno. In zdaj je res vse tako. Veste, ni vse lepo pri nas. So tudi še stari ljudje, a jaz si mislim: bo že boljše, potr-peti moramo.

Niti ne vem, kako smo prišli na kolodvor, tako prijeten in zani-miv je bil razgovor za to posteno slovaško ženo. Na kolodvoru, se je poslovlila od nas in se je zahva-lila, da smo jo vzeli s seboj. Mi pa skoraj nismo imeli besed za-hvale za vse, kar je storila dobre-ga našim ljudem. Bilo nam je, kakor da smo imeli sestro s seboj. Utrujeni od lepote tega dneva smo polegli po svojih kupejih in vlak je z nami odpihal v noč.

Dr. Ivan Lah.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Pri hododu v staro domovino pozdravljam vse rojake in rojaki-nje širom Amerike, posebno pa družino Louis Svigelj v Fairport, Ohio, in družino Vincent Malja-vec v Cairnbrook, Pa. Najiskre-nejše se zahvaljujem vsem, ki so me pri odhodu spremili na posta-jo. Vsem, ki se nameravajo podati v staro domovino, priporočam, naj se obrnejo na tvrdko Frank Sakser, kjer so potniki najbolj zanesljivo in točno postreženi. Želim vam skorajšnjo vrnitev za-nami. Na veselo svidenje v stari domovini! Potujem s francoskim parnikom "La Touraine". — J. Z. Otavec.

Predno se podam na ocean s parnikom La Lorraine, pozdrav-ljam vse znanke in prijatelje, po-sebno pa Jakoba Svelca in nje-gove prijatelje, ki so me spremili na kolodvor. Na veselo svidenje v Jugoslaviji! Kdor želi potovati v staro domovino, naj se zaupno obrne na tvrdko Frank Sakser, kjer bo najboljšje postrežen. — Frank Golob.

Pred odhodom v staro domovi-no pozdravljam Mr. Antona Tro-ha v Eutaw, Ala., in Mr. Jakoba Cimpric v West Greene, Ala., ka-kor tudi vse rojake in rojakinje po Ameriki. — Anton Reljac in Matija Poljak.

Rada bi izvedela za naslov svoje-ga brata JOHNA LAMUTA, ki je doma iz Velikega Nerajca št. 5 v Dolenjskem. Prav lepo se njegovo prejšnje bivališče je zahvaljujem tudi za krasno ven-co bilo: 417 Osceola St., Laurium, Mich. Pismo na ta naslov mi je kmu. Nadalje se srčno zahvalju-bilo vrnjeno in zdaj ne vem, kam se nahaja. Če ko izmed ro-kotovi in družini Murglovi, ker jakov ve za njegov sedanjost na-slovi bili zares krasni pomeni. Za-de-slov, prosim, naj mi ga blago-lo se mi je, ko sem ga videl, da voli naznaniti, ali pa če sam be-leži v rožnate vrtni, ves je bil v re ta oglaš, naj se oglaš svoji cvetju. Takega mrtvaškega odra sestri: Mrs. Anna Lakner (roj. še nisem videl v svojem življe-Lamut), Box 56, Keewatin Minn. (12-14-6)

VABILO NA VELIKI PIKNIK.

kategora priredi okrožna organi-zacija št. 1 JRZ. v ponedeljek dne 5. julija 1920 v slovenski nasel-bini Sygan, Pa. Začetek točno ob 2. uri popoldne, in sicer prosta zabava v gozdu do 7. ure zvečer in od 7. do 12. pa ples v dvorani društva "Bratstvo" št. 6 SNPJ. Vljudno vabimo rojake in rojaki-nje iz vseh slovenskih naselbin v okolici, da se te veselice več kot-mogoče vdeležijo, ker čisti dobicek je namenjen sirotam v stari do-movini, da se tako nekoliko obri-šejo solze ubogih sirot. Za vse potrebno bo preskrbel za to pri-pravni odbor. Torej, rojaki in ro-jakinje, na svidenje dne 5. julija v napredni slovenski naselbini Sygan, Pa.!

Odbor.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srem naznanjam znan-cem in prijateljem, da mi je ne-mila smrt pobrala ljubljeno ma-ter

MARIJO SUPANČIČ

dne 1. maja tega leta, doma iz Gorenjih Sušic pri Toplicah na Dolenjskem. V starem kraju je zapustila dva brata, tukaj pa me-ne sina. Bodi ji lahka domača gruda!

Nadalje naznanim, da pred 2. mesecema ji je umrl sin

JOHN SUPANČIČ

in moj edini brat. Samo dva bra-ta sva bila in še ta me je zapustil. Sedaj nimam ne staršev, ne brata in ne sester, sam sem ostal na tem svetu razen svoje družine.

Ranjki brat je bolehal malo ča-ljam v svojem domu na Bishop, Pa. Lepo se je preskrbel za bodo-čnost; napravil si je dve hiši in je bil vedno marljiv delavec ter skr-ben oče svojih otrok in žene. Ka-kor so mi pravili, je vedno govoril na smrtni postelji, da jih ne bo zapustil; ali smrt ne vpraša za to, ako bi eden še rad živel in se ra-doval svoje družine. Prečesljivo je bilo gledati njegovo družino, ko so ga odnesli iz hiše žalosti, posebno njegovo ženo, ker sta se močno ljubila. Nisem videl suhe-ga očesa.

Prav lepo se zahvaljujem dru-štvenikom treh društev, katerih član je bil ranjki John, ki so ga v tako polnem številu spremili k večnemu počitku z zastavo, kate-doma iz Velikega Nerajca št. 5 ra je prvega svojega člana spre-pri Dragatuša na Dolenjskem. Prav lepo se zahvaljujem tudi za krasno ven-co bilo: 417 Osceola St., Laurium, Mich. Pismo na ta naslov mi je kmu. Nadalje se srčno zahvalju-bilo vrnjeno in zdaj ne vem, kam se nahaja. Če ko izmed ro-kotovi in družini Murglovi, ker jakov ve za njegov sedanjost na-slovi bili zares krasni pomeni. Za-de-slov, prosim, naj mi ga blago-lo se mi je, ko sem ga videl, da voli naznaniti, ali pa če sam be-leži v rožnate vrtni, ves je bil v re ta oglaš, naj se oglaš svoji cvetju. Takega mrtvaškega odra sestri: Mrs. Anna Lakner (roj. še nisem videl v svojem življe-Lamut), Box 56, Keewatin Minn. (12-14-6)

let, sedaj omožena Vrček.

Tebi, ljubljeni in nepozabljeni brat, mož in oče, naj bo lahka svobodna ameriška zemlja, v miru počivaj!

Louis Supančič, žalujoči brat.

P. O. Box 411. Delmont, Pa.

(11-12-6)

Začimbe, žilšča in najraznovrstnejša domača zdravila

katera priporoča magr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR

P. O. Box 772, City Hall Station

NEW YORK CITY.

Sedaj ali nikoli!

Brez dvoma je to vaša najboljša in zadnja prilika da napravite denar s svojimi možgani, namesto s svojimi rokami. Ali bi naložili deset dolarjev za deset zaporednih tednov, če bi se vam nudila prilika pomnožiti svoj kapital? Mi vam nudimo dobro pot za delati denar in za štediti denar v bodočnosti. Prej ali slej se boste odrekli svojemu ročnemu delu in tedaj se mora-te poslužiti svojih prihrankov za mirno življe-nje. Mi vam damo priliko, da se udeležite trgo-vine, ki se v sedanjosti najbolj izplača.

Ne vstavljajte se! Hitite! Pošljite nam ta-kaj samo deset dolarjev in mi vam bomo po-slali vse podrobnosti. Če ne soglašate z našim predlogom, vam bomo poslali vaš denar nazaj.

Pošljite svoj denar še danes in pišite na:

Dr. A. S. Condos, Trustee

706 Central Savings Bank Bldg.

Denver, Colo.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

HITRA POMOČ

Osnovni vzrok vseh pretežkih dela, izčrpanost, okrnili sklepi in mišice, slaboten hrbet, pretezanje in izpahnanje, temu je lahko hitro od pomoči s takojšnjo uporabo

PAIN-EXPELLERJA

"Prijetelja v potrebi"

Družina, ki so enkrat spoznale njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega. Samo en Pain-Expeller je, in v vaše varstvo je opremljen z našo tvorniško znamko

SIDROM

Če nimate zavojček s tvorniške znamke, ni pristen in ga zavrnite. \$5 in 70 centov v vseh lekarnah ali pa pri

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

ANŽE PITOVI

ALI
ZAVZETJE BASTILE.

opisat Alexander Dumas, II.

74

(Nadaljevanje.)

— Treba je izvedeti.

— Mislim, da ga poznam, — je rekla Marija Antonijeta. — Mislim, da ni prvi, ko sem slišala grofici izgovoriti to ime.

Prav kot da je ogrožena od tega spomina kraljice, kot da jo je ta nevarnost vzbudila, je odprla Andree v onem trenutku oči, iztegnila roki proti njej ter se vzravala.

Njen prvi pogled in sicer razumen pogled, je padel na gospoda de Charny, katerega je takoj spoznala.

Nato pa je Andree obrnila svoje oči v drugo stran ter zapazila kraljico.

Takoj se je priklonila.

— Moj Bog, kaj pa imate, madama? — pe rekel gospod de Charny. — Prestrašili ste me s svojo nezvestjo, ko ste vendar vedno tako pogumna.

— Gospod moj, — je odvrnila, — v Parizu se dogajajo tako strašne stvari, da ženske prav lahko padajo v nezvest, če se že tresejo možiki. Vi ste zapustili Pariz? Pobre ste storili.

— Moj Bog, grofica, — je rekel Charny z izrazom dvoma, — ali ste mogoče radi mene pretrpeli vse to?

Andree se je zopet ozrla v svojega moža in kraljico, a ni ničesar odgovorila.

— Gotovo grof, in zakaj bi dvomili o tem? — je rekla kraljica. — Gospa grofica ni kraljica in ona ima pravico bati se za svojega moža.

Grof je videl v teh besedah skrito ljubosumnost.

— O, madama, — je rekel, — trdno sem prepričan, da se grofica bolj boji za kraljico kot pa za mene.

— Grofica, zakaj in kako smo vas našli nezvestno v tem kabinetu? — je vprašala kraljica.

— O, nemogoče bi mi bilo povedati to. Jaz sama ne vem tega. Pri tem življenju nevarnosti, strahov in razburjenja, ki ga vodimo zadnje tri dni, se mi zdi, da je nezvest nekaj povsem naravnega pri ženski.

— To je res, — je mrmrala kraljica, ki je zapazila, da se Andree ne pusti izpraševati.

Andree, ki je zopet postala odločna ter je bila v polni posesti svojih duševnih sil, pa je rekla:

— Vaše veličanstvo ima popolnoma mokre oči.

V tem trenutku je grof domneval, da vidi v besedah svoje žene ironičen izraz katerega je zapazil malo poprej v besedah kraljice.

— Madama, — je rekel proti Andree nekoliko strogo, čeprav je bilo videti, da ni vajen takega načina, — ni se treba čuditi, da ima kraljica solze v očeh. Kraljica ljubi svoj narod in kri naroda je tekla.

— Hvala Bogu, da je bilo vaše življenje prihranjeno, — je odvrnila Andree, povsem hladno.

— Da, da, a pri tem ne gre za vaše veličanstvo, temveč za vas, madama. Vrnimo se torej k vam, kaj ne, veličanstvo?

Marija Antonijeta je pokimala z glavo.

— Vi ste bili v strahu, kaj ne?

— Da.

— Vi ste trpeli in to morate pritrditi. Kaka nesreča se vam je pripetila. Mi tega ne vemo, a vi nam boste povedali.

— Motite se, gospod moj.

— Ali ste se morali pritožiti radi koga, radi kakega moža?

Andree je obledela.

— Meni ni bilo treba pritožiti se radi nikogar, jaz prihajam od kralja.

— Neposredno?

— Neposredno. Vaše veličanstvo se lahko informira o tem.

— Če je stvar takva, potem ima grofica prav, — je rekla Marija Antonijeta. — Kralj jo preveč ljubi ter ve, da sem ji jaz zelo naklonjena in vsled tega ni mogoče, da bi bil v kakem oziru nepopustljiv napram njej.

— Ali ste vi izgovorili neko ime, — je nadaljeval grof de Charny ustrajno.

— Neko ime?

— Da, ko ste zopet prišli k sebi.

Andree se je ozrla v kraljico, kot da hoče slednjo poklicati k sebi. Kraljica pa je odvrnila, kot da je ne razume ali je noče razumeti:

— Da, izgovorili ste ime Gilbert.

— Gilbert! Jaz sem izgovorila ime Gilbert? — je vzkliknila Andree z izrazom, tako polnim strahu, da je bil grof od tega bolj prestrašen kot je bil prej od nezvesti.

— Da, — je rekla, — vi ste izgovorili to ime.

— Ali res? — je odvrnila Andree. — To je čudno.

Polagoma pa je postalo lice mlade ženske zopet čisto in jasno, prav kot postane čisto nebo po močnem viharju.

— Gilbert, — je ponovila, — jaz ne poznam tega imena.

— Da, Gilbert, — je rekla kraljica. — Le iščite v svojem spominu.

— Ah, madama, — je rekel grof proti kraljici, — kaj pa, če je bilo vse le slučaj ter je to ime grofici popolnoma tuje?

— Ne, — je odvrnila Andree. — To ime mi ni popolnoma tuje. To je ime nekega odnega moža, odličnega zdravnika, ki je dospel kot čujem, iz Amerike, kjer je bil v zvezi z gospodom Lafayetteom.

— No? — je vprašal grof.

— No, — je odvrnila grofica neustrašeno, — jaz ga ne poznam osebno, a je baje vse časti vreden človek.

— In zakaj to razburjenje, draga grofica? — je vprašala kraljica.

— To razburjenje? Ali sem bila razburjena?

— Da, zdela se mi je, kot da očitite pri imenovanju tega imena reko bolelost.

— To je mogoče ter čujte, kaj se je zgodilo. V kabinetu kralja sem se sestala z nekim črno oblečenim človekom, človekom strogega obraza, ki je govoril o strašnih stvareh. Priporočeval je z veliko natančnostjo o umoru gospoda de Launay in gospoda de Flesselles. Tega sem se ustrašila ter padla v nezvest, ko ste videli. Potem sem mogoče govorila ter imenovala ime tega Gilberta.

— To je mogoče, — je ponovil gospod de Charny, ki je bil očitno pripravljen tirati pogovor še dalje. — Sedaj ste zopet pomirjena kaj ne?

— Popolnoma.

— Potem vas hočem prositi za nekaj gospod grof — je rekla kraljica. — Pošlite gospode Bezenval, Broglie in Lambesq ter jim recite, da naj puste čete v njih sedanjih taboriščih. Kralj se bo fultri posvetoval ter videl, kaj je treba storiti.

(Dalje prihodnjic.)

Koroške novice

Pismo iz beljaške okolice.

Slovenec iz beljaške okolice v Nemški Avstriji piše: Kako dolgo bomo še čakali na odrešenje? Naše ljudstvo trpi v vsakem oziru. Vzeli so mu že v prejšnjem režimu dosti narodnosti, a sedaj mu bodo ta čit čisto zatrl. Sedaj se še za začetnike ne dobi več abecednika. Kakšen narod mora potemtakem priti? Tudi gospodarsko nam prede zelo slaba. Ni drugega kot rekvizicije, ki se posebno pri takozvanih "Srbih" rade vraijo. Ravno se zopet popisuje vsa živina. Medtem ko so hlevi nemških veleposelstnikov, naprimer pod Vetrovom, še polni lepe živine, se pri nas kar z žandarmirijo rekvirira govedina po eno leto stara! Zadnji čas so prišli vohati tudi po naših hramih. In ako se bo odpeljala oddaja premoženja, bo naš kmet slečen do nagega. Zraven ga pa še mestni sloji vedno zmerjajo za skupno. Kar kmet proda, mora vse po predpisanih cenah oddati, kar pa kupi, pa po judovski visokih cenah plačati. Pa vselej mora imeti še malo, ako hoče najpotrebnejše nakupiti. Ne razumem, kako se pri vas (v Jugoslaviji) najdejo ljudje, ki silijo sem v deželo lažote, brezpravnosti in "svobode". Seveda je ta zadnja le za gotove ljudi. Naj bi poskusili vaši kmetje le nekaj časa v Nemški Avstriji, potem bi šele znali ceniti svojo Jugoslavijo.

Črna lista.

Nemci pišejo črno listo, v kateri smo zapisani vsi Slovenci. Te liste se pa živa duša ne boji. Tudi mi imamo dve listi, ena je bela, ena pa črna. Na beli so zapisani vsi zavedni Slovenci in pošteti Nemci, na črni pa zagrizeni hujšakci, Judeži, Iskarjoti in nemškotarji. Posebno debelo so zapisani pa ti le možje: Glantschnig Jožef, vedja nemške propagande, pri katerem se zglasašo vsi nemški zaupniki. Tudi pliberški dr. Herbst roma včasih tja, da zdravi obbolelega Glantschniga, ki že sam sočuguje nad Nemško Avstrijo. Jožef Glantschnig ima še več podrepnikov in priganjancev. Messner Lovrene hujška v Dobu in na Blatu. To je plačan nemški agitator. V Velikovec hujškata Wernig Jožef in Pawlig Franc. V Vovbruh in Encelni vasi je revir Leberja Andreja. V Dobrlivasi in Škocijanu ima plačani Poltnig Aleksander svoje lovšče. Čez Dravo proti Metlovi hujška Homer Jožef. V Trušnjah in Malem St. Vidu poskuša loviti slovenske duše za nemški pekcl Gabriel Fröhlich. Na Dječkah jih lovi Durchschlag Stefan. V St. Jakobu in St. Petru podkupa in lovi glasove Kriegl Jožef, v Šmarjeti in okolici lovi gimpelne na nemške limanice Pirkner, v Pliberku pa uboga para Paulitsch. Kakor imajo jagri na lavi svoje gonjake, tako letajo tudi ti gonjaci in priganjajo Ač narje, katere hoče postreliti oberjager Glantschnig. Zepej ima tudi generalstab. Generalstablerji so pa F. Feinig pri Sv. Neži za St. Peter, Čihle za Velikovec, Rabitsch za Velikovec in Kurath za Dobrlivasi. Vidite, vsi ti možakarji so na naši črni listi.

Sprememba Celovčanke v con A.

Iz okolice Velikovec se poroča: Prišla je nemška gospa iz Celovca na obisk k svoji materi in sestri v okolico Velikovec. Prvi dan me je, kakor vsakega Slovenca in Jugoslavana, črno in po strani gledala, kar z očmi bi vsakega prizrla. Saj so ji vendar v Celovcu pravili in trobili noč in dan na ušesa, kakšni morileci in razbojnik si smo mi Jugoslaveni. Drugi dan je nastopila pri celovski dami kriza. Videla je, da pri nas le ni tako hudo, kakor to pridigajo lažnivi sorte Angerer-Sumy, in da smo mi Slovenci in Jugoslaveni bolj olikani ter pošteti ljudje kot tisti celovski frakarji, ki so med vojno ljudstvo zapeljali, zraven pa zase "kifit" delali. Tretji dan mi gospa že prijazno odzdravi in se ljubko smehlja kot polmladansko solnce. Četrti dan je bila nedelja. Gospa iz Celovca sedi izvrstno razpoložena v slovenski družbi ter se celo upa v par valčkih zavrteti s fletnim Jugoslavanom. Peti dan. Pred hišo njene matere stoji kočija. Njena sestra nosi iz veže zabojčke polne jugoslovanskih klobas, mesa, špeha, moke in jaje na voz. Celovčanka se polavlja od domačih.

Tudi k meni pristopi ter pravi: "Schade, dass ich so kurz hier sein konnte bei Euch in Jugoslawien, Euer Staat imponiert mir sehr — bei uns in Deutschösterreich schaut es wohl armerlich aus. Jetzt werde ich auch für Jugoslawien stimmen." (Škoda, da sem mogla biti samo tako kratek čas tukaj pri vas v Jugoslaviji, vaša država se mi jako dopade — pri nas v Nemški Avstriji to izgleda bolj siromašno. Zdaj bom tudi jaz glasovala za Jugoslavijo.) Ni se ji ne ljubi vrnitev v Celovec, na obrazu se ji vidi, kako rada bi ostala v Jugoslaviji. Za slovo ji rečem: "Milostljiva, povejte Celovčanom, da bo cona A skoro enoglasno glasovala za Jugoslavijo in če imajo kaj pameti ter nočejo poginiti, naj tudi Celovčani glasujejo za Jugoslavijo. — Če pa nimajo toliko soli v glavi, zaslužijo nemško-avstrijski pekcl, ki ga imata Angerer in Schumy za Celovčane pripravljene." Kočija zavili z bičem po konjih, voz oddrda, mi ostanemo na dvorišču in gledamo za njim. Tam pri ovinku zamahne spokornja in skesana Celovčanka še enkrat z belim robcem, kakor bi nam hotela zaklicati: Na svidenje v jugoslovanskem Celovcu! — potem pa izgine. Odšel sem v hišo in mislil sem si: Vsak je svoje sreče kovač. Tudi Celovec bo na dan glasovanja stal na razpotju, da izbere jugoslovansko srečo ali pa gospodarsko smrt.

Obletnica padlih junakov.

Iz Bistrice v Rožu. Dne 2. maja smo obhajali obletnico za padlimi jugoslovanskim junakom Stefanom Olipcem, doma v Podgorjah. Lansko leto dne 29. aprila je stal ta 23letni mladenič na straži na kolodvoru, ko je prišla podivjana nemška tolpa. Padel je na prvi strel. Toda, ko je bil že mrtev, mu je podivjani folkserove s puškinim kopitom razbil glavo. Dne 2. maja popoldne smo se zbrali na pokopališču, na njegovem grobu, kjer sta domača duhovnika ob obilno zbrani množici opravila posmrtnice. Navzoča je bila tudi njegova mati, Pevski zbor v Svečah mu je zapel žalostinko. Nadučitelj Rupert Smolnik se je v ganljivem govoru poslovil od nje. Nato so pevec zapeli "Lepa naša domovina".

Iz Kotmare vasi. Anton Babnik, junak jugoslovanski. Neznani nam po rodovini in obličju, še tvojega imena dolgo nismo znali, da ga zapišemo na križ, in vendar si naš brat, ki si prelil svojo kri za toliko zaničevane in teptane brate. Oni, ki jim ni sveta materina beseda, ki ne poznajo ljubezni do brata, niso poznali tudi ljubezni do ranjenca. Nikdar ne bomo pozabili, da so te, prosečega pomoči, ustrelili v usta in hrbet, da so ti mrtvemu strli roke in noge in da so te vlačili kot mrho po obrazu. Hofstätterji, Jaritz, Žihpoljski, večna vam sramota! Med metodije ga pokopljite, je rekel Mišov. Da, res počivaš zdaj med brati, a časten je tvoj grob, posut je z venci in cvetlicami. Anton Babnik, ti si dal življenje, iz tvojega groba pa vstaja novo življenje koroškemu ljudstvu, življenje svobode in prostosti. Tvoji roditelji, morebiti tudi nevesta tvoja, izre neznani tvoj grob. Hvaležni občani iz Kotmare vasi vam pozna.

George Waletich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda in izdajati pravovrjetna potrdila.

Ipsimo rojake, da mu gredo na roke in ga priporočamo. Za naklo njenost se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Upravištvo Glas Naroda.

Kose

Imam zopet v zalogi kose slične starekrajškim 23 palcev dolge. Klepila in koščica v zalogi. Cena kosi je \$2.50 in pri večjih naročilih primeren popust. Z naročilom pošljite Money order ali ček, na naročilo po poštarni povratju se ne odzira. Lansko leto sem bil v Clinton, Ind. in ordaj je moj naslov: JOHN GRICAR, R. F. D. 3, Chasaning, Mich.

BESEDNJAK

Je najbolj potrebna knjiga pri učenju tujega jezika. Če želite pomnožiti svoje zalogo angleških besed si boste naročili najnovejši

ANGLESKO-SLOVENSKI BESEDNJAK

ki ga je sestavil dr. F. J. Kern. Obsega 25,00 angleških besed s slovensko izgovarjavo in točnimi slovenskimi izrazi. Knjigo boste rabili celo življenje. Kupite jo za svoje otroke. Cena 5 dolarjev. Naročite na sledeči naslov

Dr. F. J. KERN

6302 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO. Naročilo priložite denar, ček ali Money Order. Isčemo zastopnike po naselbinah.

ljamo vest v svet, da tukaj med nami čaka svojega plačila in vstajenja narednik Anton Babnik, ki je bil 29. aprila 1919 zavratno umorjen od divjih nemčurjev.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA 19. junija
BELVEDERE 13. julija
PRES. WILSON 27. julija

Potom letkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji

Raskladne uradnoletni prevozi, drugarica in tretje razrede

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHILIPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

OGLAS.

Pipeton, Pa.

Opozorjam člane vseh štirih tukajšnjih društev, da se vdeležijo seje Slovensko-Hrvatskega Doma, katerega se prične točno ob 1. uri popoldne v nedeljo 20. junija na Pipetonu. Imamo rešiti več važnih in zastalnih stvari ter volitev novega predsednika. Torej vas še enkrat opozorjam, da se gotovo vsi vdeležite te seje.

Frank Gerčman, predsednik.

(12-14-6)

Ozdravi katar mehurja in od strani vse v 24 urah.

SANTAL MIDY

Vredna pilula, nosi ime DR. Varujte se ponaredb. Na prodaj v vsaki lekarni.

SUHO GROZDJE

Importirano iz starega kraja

22 centov funt.

Boksa 50 funtov \$11.00

Posebne cene na veliko.

BALKAN IMPORTING CO

61-53 Cherry Street

New York, N. Y.

Z naročilom pošljite \$3. v naprej

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom naznanjamo, da potu je po državi Ohio naš rojak

GEORGE WALETICH,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda in izdajati pravovrjetna potrdila.

Ipsimo rojake, da mu gredo na roke in ga priporočamo. Za naklo njenost se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Upravištvo Glas Naroda.

GEORGE WALETICH,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda in izdajati pravovrjetna potrdila.

Ipsimo rojake, da mu gredo na roke in ga priporočamo. Za naklo njenost se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Upravištvo Glas Naroda.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let in imam skušnje v vseh boleznih in keč znam slovensko, zato vas motem popolnoma razumeti in spozna ti vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnje pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skri pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

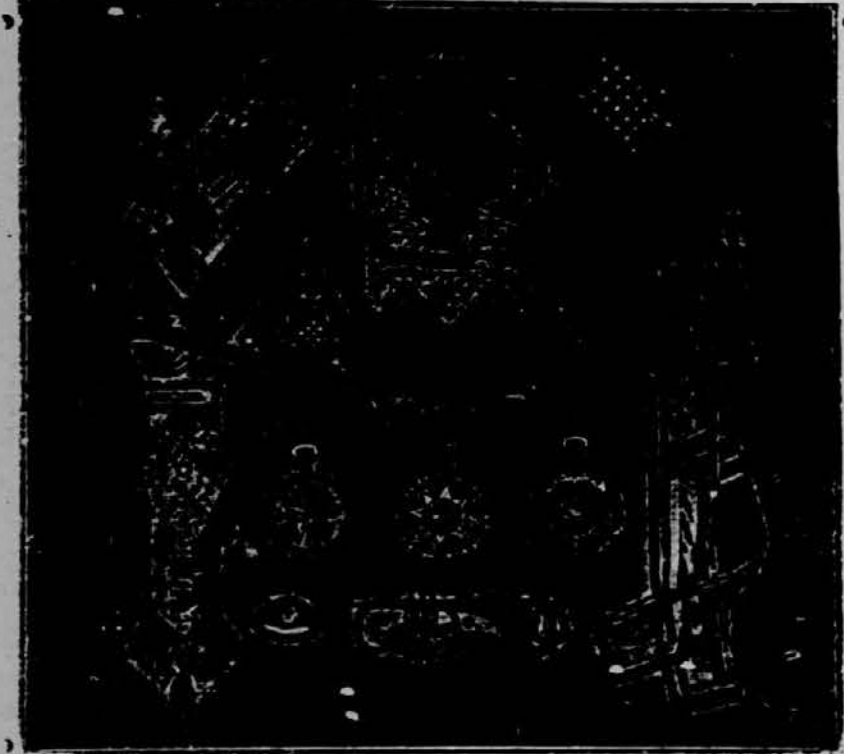
Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in liče po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledčah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, naduha itd.

Uradne ure so: V ponedeljek, sredo in petek od 9. ure zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ure zjutraj do 5. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDEJE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmache, da vas razumajo. Jaz znam hrvatsko in iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, kar vas razume.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero zastavo, regalije, kape, prekorannice, znake sbrne pozlačene ali čisto zlate, dalje slovenske trobojnice, uniforme, in sploh vse v to spadajočo stroko, ne kupite prej da tudi mene za cene vprašate. Moje delo in blago je najboljšje vrste garantirano, pošteno in po zmernih cenah. Vsako še manjše naročilo izvršim točno v najkrajšem času. Pišite še danes za cenik, katerega dobite edino le pri vašem slov. trgovcu VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve Street, Conemaugh, Pa.

Odgovor!

Kadar želite kupiti pravi glasen Columbia trpežni, najnovejši gramofon, in Vaše prave Kranjske Columbia plošče, ali pa če rabite uro, verižico, prstane, diament, pišite po dopisnici za brezplačni cenik Vašemu dobro znanemu večletnem trgovcu, IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa., pa boste dobili pravo in pošteno blago in se ne boste kesali za Vaš denar.

Samo en poskus, in videli boste, da je resnica.

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu in ima 26-letno skušnje v zdravljenju moških bolezni.

Zastrupljeno kri zdravi s slavitim 600, ki ga je imel profesor dr. Ehrlich. Ako imate izpadajočo la maza po telesu, v grlu, ako vam izpadajo lasi, ves bol v kosteh, pridite in ščititi vam bom kri. Nikakor ne ščitejte, kajti ta bolezen se prešee naprej.

Vas izločevanje in kuzala na lapa-kanje vode zdravim po najnovejši metodi in v kolikor mogoče kratkem času. Kadar spestate, da imate več moške moči, se čakaite, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč.

Kilo odravka v 20 urah brez operacije.

Bolečine v mehurju, od 60-ur prihajajo bolečine v hrbtu in križu, palenje pri mokrenju in ostale bolečine te vrste zdravim s največjo gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otokline, lišaji, škrofilje in druge bolezni bolezni ki nastanejo vedno notate krvi, odravim v kratkem času, da ni treba ležati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. ure zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ure zjutraj do 5. ure zvečer. V nedeljo do 2. popoldne.

Po pošti ne delujem. Pridite osebno. Ne pozabite ime in naslov.

Dr. KOLER 638 PENN AVE, Pittsburgh

PENNA

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA",

NAJVOJJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.